

Sygnatura akt II AKa 332/15 **Wyrok po sprostowaniu zgodnie z postanowieniem**

Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 12 kwietnia 2016 roku.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Cezariusz Baćkowski (spr.)

Sędziowie: SA Wojciech Kociubiński

SA Stanisław Rączkowski

Protokolant: Aldona Zięta

przy udziale prokurator Beaty Lorenc - Kociubińskiej wykonującej zadania prokuratora Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu

po rozpoznaniu w dniach 25 lutego 2016 roku oraz 7 kwietnia 2016 roku

sprawy **G. H. (1)**

oskarżonego z art. 258 § 1 kk w związku z art. 65 kk, art. 18 § 3 kk w związku z art. 270 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w związku z art. 271 § 1 i 3 kk, art. 273 kk i art. 18 § 3 kk i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w związku z art. 6 § 2 k.k.s. i w związku z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zbiegu z art. 8 § 1 k.k.s. w związku z art. 11 § 2 kk, art. 12 kk w związku z art. 64 § 1 kk i w związku z art. 65 kk

S. K. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk w związku z art. 65 kk, art. 270 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w związku z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 273 kk i art. 18 § 3 kk i art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w związku z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w związku z art. 8 § 1 k.k.s. w zbiegu z art. 8 § 1 k.k.s. w związku z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk w związku z art. 65 kk

M. M. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk w związku z art. 65 kk, art. 270 § 1 kk i art. 271 § 1 i 3 kk i art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk w związku z art. 65 kk oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w związku z art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 7 § 2 k.k.s. w związku z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w związku z art. 8 § 1 k.k.s. w związku z art. 65 kk

T. S. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk w związku z art. 65 kk, art. 270 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w związku z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 273 kk i art. 18 § 3 kk i art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w związku z art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zbiegu z art. 8 § 1 k.k.s. w związku z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk w związku z art. 65 kk

W. Z. (1)

oskarżonego z art. 258 § 1 kk w związku z art. 65 kk, art. 18 § 3 kk w związku z art. 270 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w związku z art. 271 § 1 i 3 kk, art. 273 kk i art. 18 § 3 kk i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w związku z art. 6 § 2 k.k.s. i

w związku z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zbiegu z art. 8 § 1 k.k.s. w związku z art. 11 § 2 kk, art. 12 kk w związku z art. 64 § 1 kk i w związku z art. 65 kk

na skutek apelacji wniesionych przez wszystkich oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 4 września 2015 roku, sygn. akt III K 225/10

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego S. K. (1) w punkcie I części rozstrzygającej w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania i wymiaru kary art. 258 § 1 k.k. łagodzi do roku orzeczoną karę pozbawienia wolności, stwierdzając, że orzeczona wobec tego oskarżonego w punkcie XIV części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc;

II. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego S. K. (1) w punkcie II części rozstrzygającej w ten sposób, że ustala, iż przypisanego tam czynu dopuścił się w okresie od 27 kwietnia 2004 roku do 30 grudnia 2005 roku, a narażone na uszczuplenie należności publicznoprawne wynosiły: podatek dochodowy od osób prawnych 656 414 zł, podatek od towarów i usług 2 721 790 zł i określając, że czyn ten stanowi:

- przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. łagodzi orzeczone kary do roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny po 200 zł przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 270 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k.,

- przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. łagodzi orzeczone kary do roku pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny po 200 zł, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. i na podstawie art. 8 § 2 i 3 k.k.s. określa, że spośród orzeczonych w tym punkcie kar wykonaniu podlega jedynie kara roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny po 200 zł;

III. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego T. S. (1) w punkcie III części rozstrzygającej w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania i wymiaru kary art. 258 § 1 k.k. łagodzi do roku orzeczoną karę pozbawienia wolności, stwierdzając, że orzeczona wobec tego oskarżonego w punkcie XIV części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc ;

IV. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego T. S. (1) w punkcie IV części rozstrzygającej w ten sposób, że ustala, iż przypisanego tam czynu dopuścił się w okresie od 27 kwietnia 2004 r. do 30 grudnia 2005 r., a narażone na uszczuplenie należności publicznoprawne wynosiły: podatek dochodowy od osób prawnych 656414 zł, podatek od towarów i usług 2721790 zł i określając, że czyn ten stanowi:

- przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. łagodzi orzeczone kary do roku pozbawienia wolności i 30 stawek dziennych grzywny po 100 zł przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 270 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k.,

- przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. łagodzi orzeczoną karę pozbawienia wolności do 6 (sześciu) miesięcy i 20 stawek dziennych grzywny po 100 zł przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. i na podstawie art. 8 § 2 i 3 k.k.s. określa, że spośród orzeczonych w tym punkcie kar wykonaniu podlega jedynie kara roku pozbawienia wolności i 30 stawek dziennych grzywny po 100 zł;

V. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. M. (1) w punkcie V części rozstrzygającej w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania i wymiaru kary art. 25 § 1 k.k. łagodzi do 2 (dwóch) lat orzeczoną karę pozbawienia wolności stwierdzając, że orzeczona wobec tego oskarżonego w punkcie XIV części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc ;

VI. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. M. (1) w punkcie VI części rozstrzygającej w ten sposób, że ustala, iż przypisanego tam czynu dopuścił się w okresie od 27 kwietnia 2004 roku do 30 grudnia 2005 roku , a narażone na uszczuplenie należności publicznoprawne wynosiły: podatek dochodowy od osób prawnych 656414zł, podatek od towarów i usług 2721790zł i określając, że czyn ten stanowi:

- przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s . łagodzi orzeczone kary do 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny po 200 zł przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 270 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k.,

- przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s . w zw. z art. 6 § 2 k.k.s . w zw. z art. 8 § 1 k.k.s . łagodzi orzeczone kary do roku pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny po 200 zł, przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 56 § 1 k.k.s . w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s . w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s . i na podstawie art. 8 § 2 i 3 k.k.s . określa, że spośród orzeczonych w tym punkcie kar wykonaniu podlega jedynie kara dwóch lat pozbawienia wolności i 100 sta wek dziennych grzywny po 200 zł ;

VII. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. H. (1) w punkcie VII części rozstrzygającej w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania i wymiaru kary art. 258 § 1 k.k. łagodzi do roku orzeczoną karę pozbawienia wolności, stwierdzając, że orzeczona wobec tego oskarżonego w punkcie XIV części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc ;

VIII. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. H. (1) w punkcie VIII części rozstrzygającej w zakresie skazania za przestępstwo skarbowe i na zasadzie art. 2 § 2 k.k.s . kwalifikując je z art. 56 § 1 k.k. s . w zw. z art. 6 § 2 k.k.s . w brzmieniu obowiązującym do dnia 16 grudnia 2005 roku na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s . umarza postępowanie w tej części, stwierdzając, że tym samym uchyleniu uległo orzeczenie wobec tego oskarżonego środka karnego w punkcie XVIII;

IX. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. H. (1) w punkcie VIII części rozstrzygającej w zakresie przypisanego tam przestępstwa w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a za podstawę wymiaru kary art. 270 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. obniża orzeczone kary do roku pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny po 20 zł ;

X. na podstawie art. 435 k.p.k. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego P. K. (1) :

1) w punkcie IX części rozstrzygającej w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania i wymiaru kary art. 258 § 1 k.k. łagodzi do roku orzeczoną karę pozbawienia wolności, stwierdzając, że orzeczona wobec tego oskarżonego w punkcie XIV części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc,

2) w punkcie X części rozstrzygającej w ten sposób, że przypisany tam czyn kwalifikuje jako:

- przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s . i łagodzi orzeczone kary do roku pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny po 20 zł przyjmując za podstawę wymiaru kary art. 270 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k.,

- przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s . w zw. z art. 6 § 2 k.k.s . w zw. z art. 8 § 1 k.k. s . w brzmieniu obowiązującym do dnia 16 grudnia 2005 roku na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s . umarza postępowanie w tej części, stwierdzając, że tym samym uchyleniu uległo orzeczenie wobec tego oskarżonego środka karnego w punkcie XVIII ;

XI. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego W. Z. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej w ten sposób, że określa, iż dopuścił się go w okresie od października 2004 roku do 31 stycznia 2005 roku i przyjmując za podstawę skazania i wymiaru kary art. 258 § 1 k.k. łagodzi do 8 (ośmiu) miesięcy orzeczoną karę pozbawienia wolności, stwierdzając, że orzeczona wobec tego oskarżonego w punkcie XIV części rozstrzygającej kara łączna utraciła moc;

XII. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego W. Z. (1) w punkcie XII części rozstrzygającej w zakresie skazania za przestępstwo skarbowe i przyjmując, że dopuścił się go w okresie od października 2004 roku do 31 stycznia 2005 roku, na zasadzie art. 2 § 2 k.k.s . kwalifikując je z art. 56 § 2 k.k.s . w zw. z art. 6 § 2 k.k.s . w brzmieniu obowiązującym do dnia 16 grudnia 2005 roku na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s . umarza postępowanie w tej części;

XIII. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego W. Z. (1) w punkcie XII części rozstrzygającej w zakresie przypisanego tam przestępstwa w ten sposób, że przyjmując za podstawę skazania art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a za podstawę wymiaru kary art. 270 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. obniża orzeczone kary do 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny po 20 zł ;

XIV. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. M. (1) w ten sposób, że ogranicza do 3 378 204 zł orzeczonej wobec niego w punkcie XVIII części rozstrzygającej środek karny ściągnięcia równowartości korzyści majątkowej;

XV. w pozostałej części utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonych: S. K. (1), T. S. (1), M. M. (1) , G. H. (1) i W. Z. (1),

XVI. na podstawie art. 85 k.k. art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeka kary łączne wobec oskarżonych:

- S. K. (1) 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

- T. S. (1) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- M. M. (1) 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- G. H. (1) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- P. K. (1) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- W. Z. (1) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności,

XVII. na podstawie art. 60 § 3 i 5 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego T. S. (1) kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat i na podstawie art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 2 k.k. oddaje go w okresie próby pod dozór kuratora sądowego ;

XVIII. na podstawie art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych: P. K. (1) i W. Z. (1) kar łącznych pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okresy próby wynoszące po 3 (trzy) lata ;

XIX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności zalicza M. M. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 18 stycznia 2007 roku do dnia 22 stycznia 2007 roku i G. H. (1) okresy zatrzymania od dnia 17 stycznia 2007 roku do dnia 18 stycznia 2007 roku oraz w dniu 12 maja 2010 roku;

XX. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokatów P. D. – D., J.P. i H. R. po 720 złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonych G. H. (1), S. K. (1) i W. Z. (1) w postępowaniu odwoławczym oraz po 165,60 zł tytułem zwrotu podatku VAT;

XXI. zwalnia oskarżonych S. K. (1), T. S. (1), M. M. (1), G. H. (1) i W. Z. (1) od kosztów sądowych postępowania odwoławczego określając, że ponosi je Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S. K. (1) został oskarżony o popełnienie czynów :

I. z art. 258 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

II. z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i art. 18 § 3 k.k. i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zb. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 k.k.

T. S. (1) zarzucono czyny :

III. z art. 258 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

IV. z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i art. 18 § 3 k.k. i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zb. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 k.k.

M. M. (1) został oskarżony o popełnienie czynów :

V. z art. 258 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

VI. z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i art. 18 § 3 k.k. i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zb. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 k.k.

G. H. (1) zarzucono czyny :

VII. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

VIII. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i art. 18 § 3 k.k. i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zb. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 k.k.

P. K. (1) zarzucono czyny :

IX. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

X. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i art. 18 § 3 k.k. i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zb. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 k.k.

W. Z. (1) został oskarżony o popełnienie czynów :

XI. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

XII. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i art. 18 § 3 k.k. i art. 56 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zb. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 k.k.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 4 września 2015r., sygn. akt II K 225/10:

I. uznał oskarżonego S. K. (1) (K.) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem przyjmuje, że oskarżony brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, w skład której wchodził M. M. (1), G. H. (1), P. K. (1), W. Z. (1), T. S. (1) oraz inne osoby, natomiast wyeliminował kierowanie tą grupą przez oskarżonego i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego S. K. (1) (K.) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1), G. H. (1), P. K. (1), M. M. (1), W. Z. (1) i innymi osobami, w ramach przyjętego w grupie przestępczej podziału ról uczestniczył w popełnieniu przestępstwa w opisany w tym punkcie sposób, a nie udzielił pomocy M. M. (1) oraz, że zawyżony podatek naliczony VAT wyniósł łącznie 2.950.945,00 zł i za to wymierzył mu kary: na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych, zaś na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. – 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych;

III. uznał oskarżonego T. S. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie III części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem przyjmuje, że oskarżony brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, w skład której wchodził M. M. (1), G. H. (1), P. K. (1), W. Z. (1), S. K. (1) oraz inne osoby, natomiast wyeliminował kierowanie tą grupą przez oskarżonego i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. uznał oskarżonego T. S. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie IV części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu ze S. K. (1), G. H. (1), P. K. (1), M. M. (1), W. Z. (1) i innymi osobami, w ramach przyjętego w grupie przestępczej podziału ról uczestniczył w popełnieniu przestępstwa w opisany w tym punkcie sposób, a nie udzielił pomocy M. M. (1) oraz, że zawyżony podatek naliczony VAT wyniósł łącznie 2.950.945,00 zł i za to wymierzył mu kary: na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 40 (czterdziestu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 500 (pięciuset) złotych, zaś na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. – 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 20 (dwudziestu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych;

V. uznał oskarżonego M. M. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie V części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i że w skład grupy przestępczej wchodził

T. S. (1), G. H. (1), P. K. (1), W. Z. (1), S. K. (1) oraz inne osoby i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VI. uznał oskarżonego M. M. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz, że oskarżony działał wspólnie i w porozumieniu ze S. K. (1), G. H. (1), P. K. (1), T. S. (1), W. Z. (1) i innymi osobami w ramach przyjętego w grupie przestępczej podziału ról, a nadto, że zawyżony podatek naliczony VAT wyniósł łącznie 2.950.945,00 zł i za to wymierzył mu kary: na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – 4 (czterech) lat pozbawienia wolności i 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych, zaś na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. – 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych;

VII. uznał oskarżonego G. H. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie VII części wstępnej wyroku z tym, że przyjmuje, iż stanowi on przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz, że w skład grupy przestępczej wchodził M. M. (1), T. S. (1), P. K. (1), W. Z. (1), S. K. (1) oraz inne osoby i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VIII. uznał oskarżonego G. H. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu ze S. K. (1), T. S. (1), P. K. (1), M. M. (1), W. Z. (1) i innymi osobami, w ramach przyjętego w grupie przestępczej podziału ról uczestniczył w popełnieniu przestępstwa w opisany w tym punkcie sposób, a nie udzielił pomocy M. M. (1) oraz, że kwota uszczuplenia stanowi dużą wartość uszczuplenia należności publicznie prawnej i za to wymierzył mu kary: na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych, zaś na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. – 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych;

IX. uznał oskarżonego P. K. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie IX części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz, że w skład grupy przestępczej wchodził M. M. (1), T. S. (1), G. H. (1), W. Z. (1), S. K. (1) oraz inne osoby i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

X. uznał oskarżonego P. K. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie X części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu ze S. K. (1), G. H. (1), T. S. (1), M. M. (1), W. Z. (1) i innymi osobami, w ramach przyjętego w grupie przestępczej podziału ról uczestniczył w popełnieniu przestępstwa w opisany w tym punkcie sposób, a nie udzielił pomocy M. M. (1) oraz, że kwota uszczuplenia w podatku dochodowym wyniosła nie mniej niż 94.261,00 zł i za to wymierzył mu kary: na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych, zaś na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. – 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwustu) złotych;

XI. uznał oskarżonego W. Z. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie XI części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz, że w skład grupy przestępczej wchodził M. M. (1), T. S. (1), G. H. (1), P. K. (1), S. K. (1) oraz inne osoby i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XII. uznał oskarżonego W. Z. (1) za winnego popełnienia czynu, opisanego w punkcie X części wstępnej wyroku z tym, że przyjął, iż stanowi on przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 2 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., bowiem oskarżony działając wspólnie i w porozumieniu ze S. K. (1), G. H. (1), T. S. (1), M. M. (1), P. K. (1) i innymi osobami, w ramach przyjętego w grupie przestępczej podziału ról uczestniczył w popełnieniu przestępstwa w opisany w tym punkcie sposób, a nie udzielił pomocy M. M. (1) oraz, że kwota uszczuplenia w podatku dochodowym była małej wartości, bowiem wyniosła nie mniej niż 7.516,00 zł i za to wymierzył mu kary: na podstawie art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. – 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych, zaś na podstawie art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. – 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 (stu) złotych;

XIII. na podstawie art. 8 § 2 i 3 k.k.s. stwierdził, że wykonaniu podlegają kary:

- w stosunku do S. K. (1) za przestępstwo, przypisane w punkcie II części dyspozytywnej wyroku – kara 3 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny,
- w stosunku do T. S. (1) za przestępstwo, przypisane w punkcie IV części dyspozytywnej wyroku – kara 3 lat pozbawienia wolności i 40 stawek dziennych grzywny,
- w stosunku do M. M. (1) za przestępstwo, przypisane w punkcie VI części dyspozytywnej wyroku – kara 4 lat pozbawienia wolności i 200 stawek dziennych grzywny,
- w stosunku do G. H. (1) za przestępstwo, przypisane w punkcie VIII części dyspozytywnej wyroku – kara 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny,
- w stosunku do P. K. (1) za przestępstwo, przypisane w punkcie X części dyspozytywnej wyroku – kara 2 lat pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny,
- w stosunku do W. Z. (1) za przestępstwo, przypisane w punkcie XII części dyspozytywnej wyroku – kara 1 roku pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny;

XIV. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności, wymierzone na podstawie przepisów kodeksu karnego i orzekł kary łączne:

- wobec S. K. (1) i T. S. (1) – 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
- wobec M. M. (1) – 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności,
- wobec G. H. (1) - 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
- wobec P. K. (1) - 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,
- wobec W. Z. (1) – 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

XV. na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił P. K. (1) na okres próby lat 3 (trzech), zaś W. Z. (1) na okres próby lat 4 (czterech);

XVI. na podstawie art. 60 § 3 i 5 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił T. S. (1) na okres próby lat 6 (sześciu), zaś na podstawie art. 65 § 2 k.k. w zw. z art. 73 § 2 k.k. oddał go w tym czasie pod dozór kuratora;

XVII. na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 41a § 1 i 2 k.k.s. wykonanie kar pozbawienia wolności, wymierzonych na podstawie przepisów kodeksu karnego skarbowego warunkowo zawiesił T. S. (1) na okres próby lat 4 (czterech), zaś P. K. (1) i W. Z. (1) na okres próby lat 3 (trzech), oddając oskarżonych w okresie próby pod dozór kuratora;

XVIII. na podstawie art. 33 § 1 k.k.s. orzekł środek karny ściągnięcia równowartości korzyści majątkowej:

- od M. M. (1) w kwocie łącznej 5.476.878,00 zł,

- od T. S. (1) w kwocie 96.875 zł,

- od T. K. w kwocie 46. 875,

- od P. K. (1) i G. H. (1) w kwotach po 700 zł;

XIX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności zaliczył M. M. (1) okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 18 stycznia 2007 r. do dnia 22 stycznia 2007 r. i G. H. (1) okresy zatrzymania od dnia 17 stycznia 2007 r. do dnia 18 stycznia 2007 r. oraz w dniu 12 maja 2010 r.;

XX. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych grzywnien zaliczył okresy zatrzymania: P. K. (1) od dnia 17 stycznia 2007 r. do dnia 18 stycznia 2007 r. i W. Z. (1) w dniu 29 stycznia 2007 r.;

XXI. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił G. H. (1) dowód rzeczowy w postaci umowy pożyczki, opisany w wykazie dowodów rzeczowych nr II/69/07, k. 1430, poz. 8 i dowody rzeczowe w postaci dokumentów, opisane w wykazie dowodów rzeczowych nr III/70/07, k. 1435 – 1436, poz. 14 - 22, zwraca Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu dowód rzeczowy, opisany w wykazie nr II/69/07, k. 1431, poz. 11, zwraca P. K. (1) dowód rzeczowy w postaci pełnomocnictwa, opisany w wykazie dowodów rzeczowych nr III/70/07, k. 1435, poz. 12 oraz zwraca T. S. (1) dowód rzeczowy w postaci pisma z dnia 27.02.2003 r., opisany w wykazie dowodów rzeczowych nr III/70/07, k. 1435 poz. 13;

XXII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. P. kwotę 2.878,20 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony z urzędu S. K. (1), na rzecz adw. P. D. kwotę 5.092,20 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony z urzędu G. H. (1) i na rzecz adw. H. R. kwotę 7.011,00 zł brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony z urzędu W. Z. (1);

XXIII. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od tego wyroku wnieśli oskarżeni : G. H. (1), S. K. (1), M. M. (1), T. S. (1) i W. Z. (1) poprzez obrońców.

Obrońca oskarżonego S. K. (1) zaskarżył wyrok w całości zarzucając :

I. obrażę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a w szczególności art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., 4 k.p.k., 5 k.p.k., 7 k.p.k., 410 k.p.k., 424 § 1 pkt 1 k.p.k. – polegająca na:

- nieuwzględnieniu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego i oparcie orzeczenia wyłącznie na budzących wątpliwości wyjaśnieniach oskarżonego T. S. (1),

- niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego celem ustalenia czy na przedmiotowych fakturach znajduje się pismo, podpis sporządzone przez oskarżonego S. K. (1),

- dowolnej ocenie materiału dowodowego, szczególnie poprzez brak dogłębnego rozważenia wszystkich dowodów w sprawie.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający istotny wpływ na treść orzeczenia przez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przypisanych mu czynów mimo, iż nie pozwala na to zgromadzony materiał dowodowy.

Podnosząc powyższe zarzuty na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez uniewinnienie oskarżonego.

Obrońca oskarżonego T. S. (1) zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze zarzucając:

1) rażąco niewspółmierność kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego zarówno w zakresie kar jednostkowych jak i kary łącznej, które to kary wymierzono bez należytego uwzględnienia postawy jaką oskarżony prezentował w trakcie postępowania przygotowawczego jak i sądowego wyrażającej się w dobrowolnym zgłoszeniu się do organów ścigania i mimo zastosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego podjęcia z nimi współpracy w zakresie pełnego ujawnienia tła, przebiegu oraz skutków działalności zorganizowanej grupy przestępczej, w której uczestniczył w okresie objętym aktem oskarżenia, a następnie konsekwentnego podtrzymywania obciążających wszystkich oskarżonych okoliczności na etapie postępowania sądowego.

2) rażąco niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci orzeczenia ściągnięcia równowartości korzyści majątkowej w wysokości 96.875 zł podczas gdy korzyść realnie uzyskana przez oskarżonego była znacznie niższa.

Podnosząc powyższe zarzuty, wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie przez wymierzenie oskarżonemu łagodniejszych kar jednostkowych i kary łącznej w niższym wymiarze oraz orzeczenia środka karnego wobec oskarżonego w wysokości faktycznej korzyści jaką uzyskał.

Obrońcy oskarżonego G. H. (1) zaskarżyła wyrok w całości zarzucając :

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.), a to: art./. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k. polegające na:

- poczynieniu ustaleń co do winy oskarżonego jedynie w oparciu o okoliczności i dowody obciążające go w szczególności w postaci zeznań oskarżonego T. S. (1) podczas gdy: zasady doświadczenia życiowego poddają w wątpliwość podaną przez niego wersję wydarzeń, w szczególności mając na względzie wyniki przeprowadzonej w postępowaniu opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, która wykluczyła aby oskarżony G. H. (1) podpisywał jakiegokolwiek faktury VAT jak i zeznania pozostałych oskarżonych, tj. S. K. (1), M. M. (1), P. K. (1),

- bezkrytycznym przyjęciu przez Sąd I instancji wiary wyjaśnieniom T. S. (1) i dokonania ustaleń stanu faktycznego w zasadzie wyłącznie na podstawie tychże wyjaśnień podczas gdy zasady doświadczenia życiowego wskazują, że oskarżony ten obciążał G. H. (1) w celu zmarginalizowania swojej roli w popełnieniu przestępstw, a w dalszej perspektywie uzyskania łagodniejszego wyroku i cel ten osiągnął,

- dokonaniu ustaleń w zakresie sposobu działania G. H. (1) i jego roli w popełnieniu przestępstwa na podstawie ewentualnych zdarzeń z roku 2002 (opisanych również jedynie przez T. S. (1)), pomimo iż zdarzenia te nie są one objęte treścią aktu oskarżenia i na podstawie przeprowadzonych w toku postępowania dowodów niemożliwe do ustalenia,

- pominięciu okoliczności, że rachunek bankowy firmy oskarżonego G. H. (1) został założony dopiero w dniu 5 sierpnia 2005 r., podczas gdy akt oskarżenia obejmuje okres od października 2003 r.

- nie dostateczne rozważenie treści opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, w której zostało stwierdzone, że podpisy pod kwestionowanymi fakturami VAT nie zostały nakreślone przez G. H. (1), w szczególności w kontekście wersji wydarzeń podawanej przez oskarżonego T. S. (1), której sąd bezkrytycznie dał wiarę,

- wewnątrznie sprzeczne ustalenie, że oskarżony G. H. (1) w latach 2004-2005 dostarczał M. M. (1) fikcyjne faktury VAT dotyczące zdarzeń, jakie w istocie nie miały miejsca jak i wsteczne wystawiał faktury, których odbiorcą była firma (...) przy jednoczesnym ustaleniu, że od października 2003 r. (tj. okresu objętego aktem oskarżenia) w przekazywaniu rozpisek od M. M. oraz dostarczaniu temu oskarżonemu faktur wraz z T. S. pośredniczył oskarżony S. K. oraz ustaleniu, że za przekazywanie tych faktur otrzymał co najmniej jednokrotnie wynagrodzenie w kwocie 700 zł,

- sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego ustalenie, że niektóre z faktur dostarczonych przez G. H. były wystawione wadliwie, dlatego wówczas T. S. i S. K. sami drukowali te faktury, pieczętowali i niektóre z nich podpisywał w imieniu wystawcy T. S., w miejsce przyjęcia, że faktury te nie były wystawiane i podpisywane przez G. H. (1),

- pominięcie wyjaśnień G. H. (1) w zakresie w jakim wskazał on, że w okresie objętym aktem oskarżenia nie znał oskarżonego M. M. (1).

2. art. 6 k.p.k. w zw. z art. 399 § 1 i 2 k.p.k. polegające na udzieleniu jedynie godzinnej przerwy w rozprawie pomimo wniosku obrońcy oskarżonego G. H. (1) o odroczenie rozprawy w celu przygotowania się do obrony w związku ze zmianą kwalifikacji prawnej czynu zarzucanemu oskarżonemu z pomocnictwa na sprawstwo,

3. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 367 § 1 k.p.k. w zw. z art. 391 § 1 k.p.k. polegające na zaniechaniu przesłuchania świadków wskazanych w akcie oskarżenia i poprzestanie na ujawnieniu protokołów ich zeznań bez odczytywania pomimo wniosku oskarżonego z dnia 13 listopada 2014 r. powtórnego na rozprawie o bezpośrednie przesłuchanie wszystkich świadków, w tym również świadków B. A. i A. A. których na podstawie art. 333 § 2 k.p.k. prokurator wniósł o zaniechanie wezwania, z uwagi na fakt, że przeprowadzenie tych dowodów na rozprawie miało dla ustalenia sprawstwa oskarżonego szczególne znaczenie.

4. art. 92 k.p.k., art. 410 k.p.k. polegającą na pominięciu przy dokonywaniu ustaleń faktycznych okoliczności, iż działalność gospodarcza była zarejestrowana w dniu 15 października 2002 r. i nie powstała na potrzeby działania zorganizowanej grupy przestępczej;

a w konsekwencji:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść orzeczenia, polegający na ustaleniu, że oskarżony G. H. (1) wystawiał i dostarczał M. M. (1) faktury VAT nieprzedstawiające rzeczywistych zdarzeń gospodarczych oraz pośredniczył w dostarczaniu faktur wystawianych przez oskarżonego P. K. (1) i W. Z. (1) oraz dostarczaniu i wynagrodzenia, podczas gdy jego ewentualna rola w sekwencji zdarzeń była podrzędna i polegała jedynie na udzieleniu danych do konta bankowego oraz pieczęci firmy,

a ewentualnie:

5. naruszenie prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k.), a to art. z art. 270 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 5 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k., polegające na wyrażeniu błędnego poglądu prawnego, że w ustalonym stanie faktycznym istniały podstawy do stwierdzenia, że oskarżony dopuścił się sprawstwa przestępstwa w miejsce zarzucanego aktem oskarżenia pomocnictwa

6. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.) polegająca na wymierzeniu oskarżonemu kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym i przypisaniu oskarżonemu winy i sprawstwa zarzucanych aktem oskarżenia przestępstw kara ta powinna kształtować się na niższym poziomie, a dla spełnienia funkcji kary w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej oraz dla zaspokojenia

społecznego poczucia sprawiedliwości wystarczające byłoby wymierzenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Podnosząc powyższe zarzuty, apelujący wniósł o :

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów;

ewentualnie:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego W. Z. (1) zaskarżył wyrok w całości zarzucając :

I. obrazę przepisów postępowania mający wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.), a to:

1. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez uwzględnienie jedynie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego W. Z. (1), wyrażających się w budowaniu przekonania o winie oskarżonego w oparciu o dowód z pomówienia współoskarżonych ocenianych jako spójne, logicznie konsekwentne, a nie uwzględniających linii obrony oskarżonego zaprzeczającego stanowczo udziałowi oskarżonego w zorganizowanej grupie przestępczej popełniającej przypisane mu czyny.

Podnosząc powyższy zarzut, apelujący wniósł o :

1. zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w punktach XI, XII, XIII, XIV, XV, XVII w ten sposób, że oskarżonego W. Z. (1) uniewinnić w całości od przypisanych mu czynów;

ewentualnie:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego M. M. (1) zaskarżył wyrok w całości zarzucając :

I. mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

a) art. 170 § 1 i art. 4 k.p.k. poprzez bezpodstawne oddalenie wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków (i) M. K. (księgowy prowadzący księgowość oskarżonego T. S. (1)), który to dowód miał na celu ustalenie, że oskarżonemu T. S. (1) został zarekomendowany jako wiarygodny kontrahent szukający nowych zleceniodawców i który to kontrahent jest zdolny i gotowy wykonać usługi na rzecz oskarżonego jako podwykonawca, (ii) J. B., Prezesa firmy (...), który to dowód miał na celu ustalenie, że usługi wykonywane przez oskarżonego za pomocą podwykonawców, w tym współoskarżonych, zostały faktycznie należycie wykonane, za co firma (...) zapłaciła, w sytuacji gdy dowody te nie zostały przez sąd przeprowadzone w celu ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, co w konsekwencji naruszyło zasadę obiektywizmu;

b) art. 7 i art. 410 k.p.k., polegające na nierozważeniu przez sąd całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności pominięciu i braku oceny dowodów z zeznań świadków J. B. (firma (...)), P. M., Prokurenta Komplementariusza w spółce (...) sp. z o.o. sp.k., które to zeznania w postępowaniu przygotowawczym bezsprzecznie wskazywały na fakt, że usługi świadczone na rzecz tych podmiotów przez oskarżonego zostały należycie wykonane, były wykonywane przez podwykonawców oskarżonego, w tym współoskarżonych, a podmioty te dokonały zapłaty za wykonane usługi, przy czym oskarżony nie wykonywał ich samodzielnie, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów;

c) art. 167 i art. 4 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodów z zeznań świadków B. S. ((...) W.) oraz D. M. ((...)), które to dowody miały na celu ustalenie, że usługi wykonywane przez oskarżonego za pomocą podwykonawców, w

tym współoskarżonych, zostały faktycznie należycie wykonane, za co kontrahenci oskarżonego zapłacili, a ponadto powołani świadkowie znali oskarżonego T. S. (1) i wiedzieli o rzeczywistej współpracy z oskarżonym M. M. (1), w sytuacji, gdy dowody te nie zostały przez sąd przeprowadzone w celu ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, co w konsekwencji naruszyło zasadę obiektywizmu.

I. błąd w ustaleniach stanu faktycznego przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a mianowicie:

a) niewłaściwą oceną materiału dowodowego sprawy i ukształtowaniem przekonania Sądu na podstawie wybranych, a nie wszystkich dowodów, ocenionych dowolnie, a nie swobodnie, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia, jak również rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego poprzez przyjęcie, że wyjaśnienia złożone przez oskarżonego T. S. (1) są wiarygodne i przekonujące na tej podstawie, że w trakcie postępowania przedstawił swoją wersję „procederu przestępczego grupy”, czym obciążył nie tylko współoskarżonych, ale także w znaczącym stopniu również samego siebie i pomimo nieuwzględnienia przez sąd jego poddania się karze w trybie art. 335 k.p.k., podtrzymał swoje wyjaśnienia, co nadaje tym zeznaniom dodatnią ocenę ich prawdziwości, gdy tymczasem oskarżony T. S. (1) od samego początku realizował strategię uniknięcia odpowiedzialności karnej poprzez dobrowolne poddanie się karze, do czego miało mu posłużyć przerzucenie odpowiedzialności karnej na inne osoby, choć z materiału dowodowego jasno wynika, że oskarżony M. M. (1) nie kierował przestępczym procederem, nie był w niego zaangażowany, a jedynie padł ofiarą oszustwa wymyślonego przez osoby trzecie;

b) z niewłaściwą oceną materiału dowodowego sprawy i ukształtowaniem przekonania Sądu na podstawie wybranych, a nie wszystkich dowodów, ocenionych dowolnie, a nie swobodnie, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia, jak również rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, poprzez przyjęcie, że zeznania złożone przez inspektorów (...) K. L. i M. J. są w pełni wiarygodne i przekonujące i korespondują z wyjaśnieniami oskarżonego T. S. (1), na tej podstawie, że wedle oceny świadków wszystkie faktury VAT pochodzące z firm (...) nie dokumentowały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, z uwagi min. na fakt nieskładania deklaracji podatkowych przez kontrahentów spółki (...), zaś spółka (...) nie dysponowała innymi dokumentami odzwierciedlającymi obrót, podczas gdy w trakcie kontroli (...), kontrolerzy nie zakwestionowali żadnej z faktur VAT przychodowych spółki (...), a ponadto zeznania świadków, kontrahentów spółki (...) wskazują, że usługi te zostały faktycznie wykonane. Okoliczność, że oskarżony M. M. (1) działając w zaufaniu do swoich podwykonawców, posługiwał się osobami wskazanymi przez T. S. (1), nie może go obciążać, a okoliczności, że oprócz faktur nie dysponował innymi dokumentami np. umowami zleceniami nie może wskazywać na winę oskarżonego, gdyż w tamtym czasie zdecydowana większość spraw prowadzonych przez spółkę (...) prowadzona była w taki sposób i nie można z tego powodu czynić zarzutu oskarżonemu. Ponadto niespójne i niepotwierdzone w materiale dowodowym są zeznania ww. świadków co do rzekomych twierdzeń P. K. i G. H., iż nie wykonywali usług na rzecz (...), ani też nie wystawiali dokumentów KP, potwierdzających otrzymanie środków pieniężnych od tej spółki, skoro z materiału dowodowego bezspornie wynika, że (...) dokonywał płatności za pomocą przelewów bankowych, a nie zapłaty gotówką za wykonane usługi.

Podnosząc powyższe zarzuty, apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacje obrońców oskarżonych są częściowo zasadne, a to w zakresie ustalenia wielkości uszczuplonych należności publicznoprawnych, czasu popełnienia przestępstw skarbowych, obrazy art. 65 k.k., art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k. i w konsekwencji rażącej niewspółmierności kar. Te same okoliczności odnosiły się do oskarżonego P. K. (1), który nie wniósł środka odwoławczego (art.435 k.p.k.).

Konieczne było nadto uwzględnienie przedawnienia karalności niektórych przestępstw skarbowych, co dotyczyło oskarżonych : G. H. (1), P. K. (1) i W. Z. (1) (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.).

1. Zarzuty obrazy przepisów postępowania – art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. formułują apelacje obrońców oskarżonych : S. K. (1), G. H. (1), W. Z. (1) i M. M. (1) . Przepisy te wyrażają ogólne zasady prawa, w tym wypadku procesowego : zasadę prawdy, trafnej reakcji i obiektywizmu. Stanowią one dyrektywy kierunkowe, których realizacji, konkretyzacji służą przepisy szczegółowe i to one mogą być podstawą skutecznego zarzutu odwoławczego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r., III KK 335/10, LEX nr 736755). Kontrolna analiza akt postępowania jurysdykcyjnego nie wskazuje by Sąd orzekający merytorycznie był nastawiony do sprawy kierunkowo, czy traktował uczestników procesu stronniczo. Z samego faktu odmiennej od postulowanej przez stronę czy jej przedstawiciela oceny poszczególnych dowodów podstawy faktycznej, czy przydatności dla ustaleń określonych źródeł dowodowych nie wynika jeszcze naruszenie zasady obiektywizmu Powołanie wymienionych wyżej przepisów w środkach odwoławczych należało więc potraktować jako podkreślenie doniosłości i następstw naruszenia przepisów wyrażających nakazy lub zakazy określonego postąpienia. Tak też kwestię tę zdają się ujmować obrońcy.

Z kolei nakaz rozstrzygania nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego wyrażony w art. 5 § 2 k.p.k., którego naruszenie podnoszą obrońcy S. K. (1) i G. H. (1), skierowany jest do organu postępowania, a nie strony. Chodzi więc o te obiektywne, a nie istniejące tylko w subiektywnym przekonaniu strony, wątpliwości, które powziął (lub powinien powziąć) Sąd, lecz ich nie rozstrzygnął we wskazanym kierunku. Skoro Sąd Okręgowy takich wątpliwości nie nabral a apelujący ich nie przybliżają to i postąpienie w sposób wskazany w tym przepisie nie było możliwe.

2. Wywołana apelacją kontrola odwoławcza w zasadzie (por. art. 425 § 2 zd. II k.p.k.), nakierowana jest na weryfikację trafności orzeczenia a nie jego uzasadnienia. O tej zaś świadczą nie formalnie nienaganne pisemne motywy, sporządzone wszak już po wydaniu wyroku (art. 423 § 1 k.p.k.) i odrębne od niego (art. 413 k.p.k., por. odmienne uregulowanie odnośnie postanowień - art. 94 § 1 k.p.k.), ale konfrontacja orzeczenia z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i dotrzymanie istotnych wymogów proceduralnych. Skoro, więc dla skuteczności zarzutu obrazy przepisu postępowania konieczne jest wykazanie jej możliwego wpływu na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.) to naruszenie art. 424 k.p.k. samo w sobie nie może prowadzić do spodziewanego przez skarżącego rezultatu, ponieważ to, co było później (uzasadnienie) nie może wpływać na to, co było wcześniej (wyrok). Wady uzasadnienia mogą świadczyć o wadliwości procesu wyrokowania, skłaniają do tym wnikliwszej kontroli odwoławczej, ale o tej wadliwości same w sobie nie przekonują i nie warunkują tej kontroli. Dlatego zarzut obrazy art. 424 § 1 k.p.k. podniesiony w apelacji obrończyni oskarżonego G. H. (1) jest niezasadny.

3. Ta sama skarżąca podnosi naruszenie art. 6 k.p.k. w zw. z art. 399 § 1 i 2 k.p.k. poprzez przerwanie rozprawy tylko na godzinę, gdy obrońca wnosił o jej odroczenie, po uprzedzeniu stron o możliwości zmiany formy zjawiskowej czynu zarzucanego G. H. (1) w punkcie VIII aktu oskarżenia (i analogicznie niektórym innym oskarżonym) z pomocnictwa na współsprawstwo.

Na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2015 r. (k.7434) Sąd uprzedził o możliwej zmianie kwalifikacji podnoszonej przez skarżącego i nie uwzględnił wniosku obrońcy oskarżonego G. H. (1) o odroczenie rozprawy uznając, że brak jest ku temu podstaw ze względu na zakres uprzedzenia, jednocześnie zarządził przerwę do godz. 12:15 uznając to za wystarczające dla przygotowania obrony oskarżonych, których dotyczyło uprzedzenie. Ze stanowiskiem Sądu I instancji należy się zgodzić.

Przepis art. 399 § 1 k.p.k. obliguje Sąd do uprzedzenia stron o możliwości zakwalifikowania czynu zarzucanego oskarżonemu według innego przepisu prawnego, co przecieŜ uczynił Sąd I instancji, stąd zarzut naruszenia tego przepisu jest niezrozumiały. Z kolei art. 399 § 2 k.p.k. pozostawia swobodnemu uznaniu kwestię zarządzenia przerwy, jeśli oskarżony (jego obrońca) po uprzedzeniu złoży taki wniosek, a przewodniczący składu orzekającego uzna, że jest to niezbędne dla przygotowania obrony. Co do zasady zatem uwzględnienie wniosku o którym mowa nie skutkuje odroczeniem rozprawy, lecz jej przerwaniem. W realiach sprawy Przewodnicząca zarządziła przerwę, a czas jej trwania był wystarczający dla przygotowania obrony. Trzeba zwrócić uwagę, że już w postępowaniu przygotowawczym G. H. (1) zarzucano popełnienie przestępstwa przeciwko dokumentom w formie współsprawstwa (por. k. 702, 1700-1710), perspektywa przyjęcia takiej kwalifikacji zarzucanego czynu nie mogła zatem być zaskoczeniem dla oskarżonego a

tym bardziej dla jego fachowego przedstawiciela. Sąd Okręgowy nie uchybił zatem powołanym przez skarżącego przepisom.

4. Zarzuty dotyczące postępowania dowodowego formułują obrońcy oskarżonych : G. H. (1), S. K. (1) i M. M. (1).

Wbrew twierdzeniu obrońcy oskarżonego M. M. (1) Sąd I instancji nie mógł dopuścić się obrazy art. 170 § 1 k.p.k. i art. 4 k.p.k. poprzez oddalenie wniosków o przesłuchanie M. K. i J. B.. W aktach sprawy nie ma wniosku o przesłuchanie pierwszego z wymienionych świadków, więc Sąd o nim nie rozstrzygał. Co do drugiego z nich to Sąd uwzględnił zawarty w akcie oskarżenia wniosek o przeprowadzenie dowodu z jego zeznań (k.7336v) i na rozprawie w dniu 10 lipca 2015 r. orzekł o odczytaniu na podstawie art. 391 § 1 k.p.k. zeznań J. B. ustaliwszy uprzednio, że nie wiadomo gdzie świadek ten przebywa.

Podobnie nie tyle bezzasadny, co nieprawdziwy jest zarzut tego obrońcy naruszenia art. 167 k.p.k. i art. 4 k.p.k. poprzez nie przesłuchanie świadków B. S. i D. M. . Pierwszy z wymienionych został przesłuchany na rozprawie w dniu 3 czerwca 2015 r.(k.7067v-7068), a drugi w dniu 10 czerwca 2015 r. (k. 7124).

Obrońcy oskarżonego G. H. (1) podnosi, że Sąd Okręgowy z naruszeniem art. 7 k.p.k., art. 367 § 1 k.p.k. i art. 391 § 1 k.p.k. zaniechał przesłuchania na rozprawie wszystkich świadków wymienionych w akcie oskarżenia i porzucił na ujawnieniu tych zeznań mimo wniosku oskarżonego, powtórnego na rozprawie, o ich bezpośrednie przesłuchanie, w tym B. i A. A., ponieważ ma to znaczenie dla obrony oskarżonego.

G. H. (1) zajmując stanowisko co do sposobu przeprowadzenia dowodów istotnie nie godził się na ujawnienie zeznań lecz domagał się (k.6706, 6844) bezpośredniego przesłuchania na rozprawie wszystkich świadków wskazanych w akcie oskarżenia. Tyle, że do odczytania na rozprawie zeznań świadków objętych wnioskiem z art. 333 § 2 k.p.k. nie jest konieczna zgoda innych stron (art. 391 § 1 k.p.k.) a prokurator na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2015 r. (k.7433v) cofnął wniosek złożony w trybie art. 333 § 2 k.p.k., zaś oskarżony nie złożył stosownego wniosku dowodowego po myśli art. 167 k.p.k. i art. 169 § 1 k.p.k.. Wreszcie skarżąca nie wykazuje możliwego wpływu na treść zaskarżonego wyroku rezygnacji z przesłuchania na rozprawie wszystkich świadków wymienionych w akcie oskarżenia, a Sąd Apelacyjny go nie dostrzega. Spośród pominiętych świadków obrońcy wymienia jedynie A. A. i B. A. jednak i w odniesieniu do nich nie wskazuje jakie znaczenie miały ich zeznania dla rozstrzygnięć zawartych w wyroku. Obie kobiety nie podają żadnych okoliczności dotyczących przedmiotu niniejszego postępowania, zaprzeczają tylko (k.2339 v, 1117v), by znały G. H. (1), co nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności tego oskarżonego za czyny zarzucane mu w niniejszym postępowaniu. Potwierdza tylko słuszność stanowiska Sądu o zbędności przeprowadzenia dowodu z zeznań wymienionych osób.

Obrońca oskarżonego S. K. (1) zarzuca niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii z zakresu pisma na okoliczność, czy na kwestionowanych fakturach znajdują się zapisy sporządzone przez tego oskarżonego.

Opinia pismoznawcza stwierdza, że (k.3033-3314) żadnej z tych faktur nie podpisała osoba figurująca jako wystawca, ani prawdopodobnie nie M. M. (1), T. S. (1), P. K. (1), G. H. (1), D. D. (3) i W. Z. (1). Ekspertyza nie jest zatem stanowcza w zakresie identyfikacji osoby, która podrobiła podpisy wystawców faktur. Biegły istotnie nie badał jako materiału porównawczego próbek pisma oskarżonego S. K. (1), a T. S. (1) wyjaśnił (k.7415v), że faktury niekiedy podpisywał on i S. K. (1). Tyle, że Sąd Okręgowy nie ustalił (por. uzasadnienie str. 4), by ten ostatni oskarżony podrobił podpis wystawcy na którejkolwiek z faktur pochodzących od firm (...) G., P.H.U. (...), P.H.U (...) nie uznając tym samym za wiarygodne stwierdzenia przeciwnego. Takie stanowisko Sądu I instancji jest zrozumiałe jeśli zważyć, że cyt. wypowiedź T. S. (1) była odosobniona i oskarżony ten (k.3933-3941,3959-3966, 4062-4066) wśród okazanych mu faktur i dowodów KW rozpoznał te sfalszowane przez siebie a nie wskazał żadnej gdzie podpis wystawcy podrobiłby S. K. (1). W rezultacie nie wiadomo czemu miałyby służyć przeprowadzenie dowodu z opinii o której mowa, skoro w obecnej sytuacji procesowej (art. 434 § 1 k.p.k., art. 443 k.p.k.) nie byłoby możliwe ustalenie, że S. K. (1) podrobił podpis na którejkolwiek z faktur a Sąd Okręgowy negatywnie zweryfikował kwestionowane w apelacji stwierdzenie T. S. (1), że podpisy podrobił także S. K. (1).

Trzeba też zwrócić uwagę na brak aktywności strony w kierunku przeprowadzenia omawianego dowodu. Oskarżony nie jest przecież osobą nieporadną, lecz doświadczoną, dorosłą, mającą już wcześniej kontakt z wymiarem sprawiedliwości i korzystał z pomocy fachowej. Podczas dłuższej trwającego postępowania strona miała dość czasu, możliwości i wiedzy by ocenić potrzebę zgłoszenia stosownego wniosku dowodowego i przydatność dla realizacji linii obrony.

Również w modelu procesu karnego sprzed nowelizacji wchodzącej w życie 1 lipca 2015 r. strony (ich reprezentanci) nie były biernymi obserwatorami i recenzentami poczynań Sądu I instancji lecz równoprawnymi uczestnikami postępowania wyposażonymi w instrumenty dla wykazywania swoich racji, ochrony swoich interesów (por. np. art. 9 § 2 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 352 k.p.k., 367 k.p.k., art. 370 § 1 i 2 k.p.k., art. 386 k.p.k., art. 396 § 3 k.p.k., art. 406 k.p.k., art. 425 k.p.k.). Nie bez powodu więc w art. 167 k.p.k. (w brzmieniu sprzed 1 lipca 2015r.) w pierwszej kolejności wymienia się przeprowadzanie dowodów na wniosek stron a w końcowej części dopuszcza się przeprowadzanie ich z urzędu, zaś po swobodnym wypowiedzeniu się świadka najpierw zadają mu pytania strony (art. 370 § 1 k.p.k. w brzmieniu do 1 lipca 2015 r.).

Takie ujęcie jest zrozumiałe, bo przecież obowiązujący przed dniem 1 lipca br. model procesu nie czynił z sądu organu śledczego poszukującego dowodów i jednocześnie rozstrzygającego o sprawstwie i winie, co stałoby w kolizji z gwarantowanym w Konstytucji i traktatach międzynarodowych prawem człowieka do rzetelnego procesu. Sąd karny nie jest organem inkwizycyjnym, lecz ma bezstronnie rozstrzygnąć kwestię odpowiedzialności oskarżonego za zarzucany czyn zabroniony.

Zatem więc sytuacji gdy strony nie wykazują inicjatywy dowodowej, wynikający z art. 167 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.) obowiązek przeprowadzenia przez Sąd dowodu z urzędu powstaje wtedy, gdy możliwy do przeprowadzenia dowód, o którym Sąd powziął informację, może mieć istotne znaczenie w sprawie, a rezygnacja z jego przeprowadzenia czyni prawdopodobnym dokonanie błędnych ustaleń faktycznych i wydanie wadliwego rozstrzygnięcia kończącego postępowanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4.02.2015 r., V KK 318/14, LEX nr 1652730, wyrok tut. Sądu z dnia 20.03.2014 r., II A Ka 56/14, LEX nr 1451878). W realiach sprawy żadne z tych zagrożeń się nie ziściło.

5.Apelacje obrońców oskarżonych G. H. (1), S. K. (1), M. M. (1) i W. Z. (1) kwestionują ocenę poszczególnych dowodów w szczególności uznanie za prawdziwe wyjaśnień T. S. (1) i odrzucenie przeciwnych relacji współoskarżonych wskazując na dowolność ocen i pominięcie niektórych dowodów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych wielokrotnie wyrażany był trafny pogląd, że przekonanie sądu I instancji o wiarygodności jednych i niewiarygodności innych dowodów korzysta z ochrony art. 7 k.p.k. i jako takie uchyla się od ingerencji sądu odwoławczego wtedy, gdy poprzedza je ujawnienie na rozprawie głównej całokształtu istotnych okoliczności sprawy w sposób podyktowany obowiązkiem dociekania prawdy i jest wyrazem rozważenia, zgodnie z regułami poprawnego rozumowania, doświadczeniem życiowym i wskazaniem wiedzy, wszystkich ważkich okoliczności przemawiających na korzyść i niekorzyść oskarżonego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1974r., Rw 618/74, OSNKW 1975, z. 3-4, poz. 47).

Tak jest niniejszej sprawie. Nawet, jeśli nie w pełni wyrażona w pisemnych motywach, to ocena ta mieści się w granicach sędziowskiego przekonania wywiedzionego z bezpośredniego kontaktu ze źródłem dowodowym i nie wykazuje sprzeczności z zasadami logicznego rozumowania, doświadczeniem życiowym i współczesną wiedzą.

Ogólnie trafne są uwagi obrońców oskarżonych G. H. (1) i M. M. (1) dotyczące wskazań celowościowych wymagających szczególnej skrupulatności i ostrożności przy ocenie pomawiających wyjaśnień współoskarżonego T. S. (1).

Takie podejście ma swoje uzasadnienie w zainteresowaniu osoby relacjonującej uzyskaniem najkorzystniejszego rozstrzygnięcia. Jednak uwagi najwyższej instancji sądowej i sądów apelacyjnych dotyczące tej kwestii nie mogą być rozumiane jako reguły oceny dowodu z pomówienia lecz jako wskazówki teleologiczne. Ustawa procesowa nie dzieli

dowodów na „lepsze” i „gorsze”, wiarygodne i takich których prawdziwość dopiero wymaga weryfikacji. Traktowanie pomówienia z góry, jako dowodu „niepełnowartościowego”, jak to niekiedy przyjmuje się w orzecznictwie, jest sprzeczne z zasadą swobodnej oceny dowodów. Podobnie jak sprzeczne z tą zasadą byłoby ustalanie swego rodzaju norm ilościowych dotyczących źródeł, czy środków dowodowych pozwalających na czynienie określonego ustalenia. Sąd nie jest w tej mierze limitowany i może stwierdzać zaistnienie zdarzeń na podstawie jednego dowodu, który uznał za wiarygodny. Punkt ciężkości spoczywa na konieczności dokonania wszechstronnej analizy wszystkich istotnych okoliczności ujawnionych na rozprawie a nie na liczbie źródeł dowodowych (por. np. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 1996 r., II KRN 178/95, LEX nr 24729).

Sąd dokonując oceny oświadczenia dowodowego uwzględni zarówno treść wypowiedzi jak i cechy źródła dowodowego takie jak np. osobowość, poziom rozwoju intelektualnego, tryb życia, wiek, stan zdrowia, zachowanie się podczas przesłuchania i szerzej- w postępowaniu, warunki czynienia spostrzeżeń, zainteresowanie w uzyskaniu korzystnego rozstrzygnięcia. Oczywiście wymienione okoliczności muszą być rozważane w powiązaniu z innymi istotnymi dowodami i okolicznościami, a ich wypadkową będzie stanowisko, co do wiarygodności określonego dowodu. Takie ujęcie odpowiada zasadzie swobodnej oceny dowodów i bezpośredniości (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1975r., II KR 254/75, OSNKW 1976, z.2, poz.28, z dnia 3 kwietnia 1978r., II KR 56/78, OSNKW 1978, z.4-5, poz.50, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013r., V KK 20/13, LEX nr 1314493) i tak postąpił Sąd Okręgowy uznając za wiarygodne w przeważającej części wyjaśnienia T. S. (1).

Sąd I instancji nie popełnił błędu uznając (uzasadnienie str. 40 - 42) wypowiedzi tego oskarżonego w zasadniczej części za wiarygodne dlatego, że były spójne, logiczne, konsekwentne, znajdowały po części potwierdzenie w relacjach G. H. (1) i P. K. (1), wynikach kontroli spółki (...), relacjach inspektorów urzędu kontroli skarbowej K. L. (2) i M. J. (2), dokumentach bankowych, opinii pismoznawczej. Trafnie też ten Sąd zwraca uwagę, że oskarżony wskazując na przestępcze zachowania innych osób nie tylko mówił o własnym istotnym w nich udziale, ale nie pomijał swojej inicjującej roli w zakresie wyszukiwania osób skłonnych do wystawiania faktur nie opisujących realnych zdarzeń gospodarczych, organizowania dostarczania ich M. M. (1) i przepływu pieniędzy. Nie można więc podzielić twierdzenia obrońców M. M. (1) i G. H. (1), że oskarżony T. S. (1) przerzucał odpowiedzialność na inne osoby. Zwracając uwagę na kapitał dowodowy jakim ówczesnie dysponował prokurator trudno nie podzielić poglądu, że gdyby nie złożone obciążające wyjaśnienia, to możliwości przypisania T. S. (1) co najmniej istotnej części zachowań byłyby iluzoryczne. Nie miał on powodu, by dla uniknięcia lub ograniczenia odpowiedzialności nieprawdziwie pomawiać inne osoby. Najlepszym sposobem uchylenia się od skazania było przeczenie sprawstwu. Zasadnie też Sąd I instancji podnosi, że oskarżony deklarujący wolę dobrowolnego poddania się karze podtrzymywał obciążające siebie i współoskarżonych wyjaśnienia także po tym jak wniosek złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. nie został uwzględniony. Stąd wniosek o wiarygodności przeważającej części wyjaśnień tego oskarżonego jest przekonujący.

Obrońca oskarżonego M. M. (1) w sposób wewnętrznie sprzeczny twierdzi (apelacja str. 3), że T. S. (1) „realizował strategię uniknięcia odpowiedzialności karnej poprzez dobrowolne poddanie się karze”. Nie można unikać odpowiedzialności karnej chcąc ją ponieść, bo to przecież oznacza wnioskowanie o wymierzenie określonej kary za zarzucane przestępstwo. Natomiast zmierzając do ograniczenia rozmiaru dolegliwości za popełnione przestępstwa (przestępstwa skarbowe) poprzez przyznanie się i wskazywanie osób współdziałających oskarżony T. S. (1) był zainteresowany by mówić prawdę, bo ujawnienie, że jest inaczej mogło prowadzić do nieosiągnięcia zamierzonego celu.

Obrońca S. K. (1) podważa stanowisko Sądu Okręgowego (uzasadnienie str. 42) tłumaczącego, że początkowe nieobciążanie oskarżonego przez T. S. (1) może wynikać z chęci ochrony najbliższego współpracownika. Takie przekonanie Sądu nie wykracza poza granice swobodnego uznania zwłaszcza w sytuacji, gdy T. S. (1) dobrze znał S. K. (1) od kilkunastu lat i blisko z nim współpracował. Skarżący zresztą poza zakwestionowaniem stanowiska Sądu nie przedstawia argumentów służących wykazaniu jego błędności.

Doświadczenie wskazuje, że sytuacja gdy wyjaśnienia oskarżonych są sprzeczne ze sobą nie jest wyjątkowa. Nie wyklucza ona skazania także wtedy gdy pomawiające wyjaśnienia współoskarżonego są jedynym bezpośrednim

dowodem sprawstwa. Była już o tym mowa wyżej. Odmienne stanowisko obrońcy oskarżonego S. K. (1) jest niezasadne. Nietrafnie też ten skarżący podnosi, że poza wyjaśnieniami T. S. (1) brak jest innych dowodów pozwalających na przypisanie oskarżonemu S. K. (1) zarzucanych czynów. Pisze o tym Sąd Okręgowy na str. 42-43 uzasadnienia wskazując na relacje G. H. (1), który wyjaśnia, że od początku kontaktów z T. S. (1) w jego towarzystwie przebywał S. K. (1) zorientowany w działalności gospodarczej prowadzonej przez G. H. (1) (k.710, 5242). Nie można też tracić z pola widzenia, że S. K. (1) był, tak jak T. S. (1), pełnomocnikiem do rachunku bankowego firmy (...) w banku (...) S.A. (k.989) założonym przecież po to by sprawniej dokonywać transferu pieniędzy z firmy (...) do firmy (...) i ich zwrotu M. M. (1). Nie było powodu by umocować S. K. (1) do zarządzania rachunkiem przedsiębiorstwa wykorzystywanym do przestępczej działalności, gdyby, jak on twierdzi, był tylko kierowcą T. S. (1) nic nie wiedzącym o faktycznej działalności firmy (...) i współoskarżonych. Stwierdzenie tego apelującego o dowolnej, nie dość wnikliwej ocenie dowodów jest gołosłowne bo niepoparte wskazaniem o jakie dowody chodzi.

Obrońca W. Z. (1) podważa trafną ocenę wyjaśnień tego oskarżonego i pomawiających relacji T. S. (1) (uzasadnienie str. 40 - 42, 43 - 44). Nie przedstawia jednak argumentów mających wykazać błędność stanowiska Sądu I instancji, który przecież nie pominął wyjaśnień W. Z. (1) lecz uznał je za niewiarygodne. Jako takie, co jasne, nie mogły być podstawą ustaleń.

Wbrew zarzutowi obrońcy M. M. (1) Sąd I instancji trafnie uznał (uzasadnienie str. 45-46), że zeznania inspektorów z urzędu kontroli skarbowej przeprowadzających kontrole firmy oskarżonego M. M. (1) są zbieżne z wyjaśnieniami T. S. (1) i wiarygodne. Wniosek o tym, że podrobione faktury pochodzące z firm (...), B., (...) i G. nie opisywały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych nie wynikał tylko z tego, że przedsiębiorstwa te nie składały deklaracji podatkowych, a (...) nie dysponowała dokumentami odzwierciedlającymi obrót, ale także z faktu, że wymienione firmy nie miały zaplecza, ani osób posiadających wiedzę i umiejętności umożliwiające wykonanie prac opisanych w fakturach. Chodziło przy tym nie tylko o brak umów spółki (...) z wymienionymi podmiotami ale także brak koniecznych dokumentów dotyczących np. wykonania robót budowlanych. Skarżący pomija to, co najistotniejsze, że właściciele wymienionych firm, podobnie jak T. S. (1), zaprzeczyli by wykonywali roboty, usługi wymienione w omawianych fakturach. Nie widać żadnego rozsądnego powodu dla którego oskarżeni ci mieliby zaprzeczać, że prowadzili zgodną z prawem działalność gospodarczą i przyznawać, że popełnili przestępstwa skarbowe. Podobnie jak trudno uznać, że M. M. (1) nie zauważył, iż prace na które opiewały faktury (...), B., (...) i G. nie zostały wykonane. Jest poza sporem, że firma kierowana przez oskarżonego M. M. (1) prowadziła realną działalność gospodarczą, mówią o tym jej kontrahenci. Gdyby było inaczej Sąd Okręgowy nie przypisałby oskarżonym oszustwa podatkowego. Natomiast z faktu, że usługi na które opiewały podrobione faktury firm (...), B., (...) i G. nie zostały wykonane przez te firmy nie wynika nierzetelność faktur przychodowych wystawionych przez spółkę (...), ani wadliwość stanowiska Sądu Okręgowego, że wyjaśnienia T. S. (1) (w omawianej części) oraz zeznania K. L. (2) i M. J. (2) są wiarygodne.

Ten sam skarżący podnosi, że Sąd I instancji z naruszeniem art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. nie ocenił i pominął zeznania świadków J. B. (w innym miejscu obrońca twierdził, że Sąd tego dowodu nie przeprowadził) oraz P. M.. Sąd Okręgowy weryfikując zeznania świadków reprezentujących podmioty, które zlecały spółce (...) wykonanie usług i wskazywali, że zostały zrealizowane uznał te relacje za wiarygodne (uzasadnienie str. 46-47).

J. B. (k.2500 - 2501, 3967 - 3968, 4213 - 4214) z firmy (...) złożył takie właśnie zeznania, podobnie drugi ze świadków wymienionych w apelacji K. (nie P., jak napisano w apelacji) M. (k.7335, 3564 - 3565, 4503 - 4504). Żaden z nich jednak nie podał jak to podnosi apelujący, że prace zleczone firmie (...) wykonały firmy współoskarżonych.

Tak więc Sąd Okręgowy nie pominął zeznań o których mowa i uwzględnił je w swoich ustaleniach.

Obrończyni oskarżonego G. H. (1) podważa ocenę wyjaśnień T. S. (1) odwołując się do nielogiczności jego twierdzeń, że faktury dotyczące firmy (...) sporządzał i dostarczał G. H. (1), a gdy zawierały błędy to drukował je ponownie ze S. K. (1), skoro to T. S. (1) polecił G. H. (1) zarejestrowanie działalności gospodarczej, dysponował pieczętką, dokumentami i pełnomocnictwem do rachunku firmy. Logiczne jest stwierdzenie T. S. (1) (k.6633), że nie wie kto podpisywał faktury dostarczane przez G. H. (1), które nie wymagały korekty skoro momentu podpisywania nie widział.

Opinia pismoznawcza, że żadnej z faktur nie podpisała osoba figurująca jako wystawca, nie wyklucza więc relacji T. S. (1). Nie ma też niczego nielogicznego w wersji prezentowanej przez oskarżonego T. S. (1). Wystawianie (przynajmniej w założeniu) nie oddających żadnego zdarzenia gospodarczego („pustych”) faktur przez właściciela firmy, a nie przez inną osobę mogło wynikać z przyjęcia takiego sposobu działania, podziału ról, służyć np. stworzeniu pozorów ich autentyczności, uniknięciu odpowiedzialności przez T. S. (1) i S. K. (1) itp. Warto przypomnieć, że G. H. (1) przyznał (k.5242), iż jeździł z T. S. (1) wypłacać pieniądze z rachunku firmy, choć przecież ten ostatni dysponował (podobnie jak S. K. (1)) pełnomocnictwem. G. H. (1) zaprzecza, by wystawiał fikcyjne faktury dla spółki (...) czy wiedział o ich sporządzaniu przez inne osoby, przyznaje jednak, że wiedział (k.707, 711), iż T. S. (1) „handluje kosztami” a w pewnym momencie ich współpracy przybrała ona formę wystawiania „lewych” faktur. Skarżąca pomija także wyjaśnienia D. K. wskazującego (k.683, 9687), że co prawda do założenia firmy (...) nakłonił go T. S. (1) ale zrobił to w obecności G. H. (1) i obaj oskarżeni zaproponowali mu by jego firma „skupowała koszty” a on w zamian otrzymywał będzie pieniądze. Zapłatę, także w formie narkotyku, otrzymywał m.in. od G. H. (1) (k.3761). Tak więc D. K. nie przeczy lecz potwierdza relację T. S. (1) o szerszym zaangażowaniu oskarżonego G. H. (1) w proceder sporządzania „pustych” faktur, niż polegającym tylko na przekazaniu pieczęci i dokumentów oraz udostępnieniu rachunku firmy. G. H. (1) był nie tylko pełnomocnikiem umocowanym do dysponowania pieniędzmi na rachunku przedsiębiorstwa (...) (k.1013) posiadającym kartę płatniczą do tego rachunku (k.1021, 1023) ale i wypłacał pieniądze z tego konta (k.2550 – 2561).

Z tych powodów ocena poszczególnych dowodów dokonana przez Sąd Okręgowy jest trafna a przeciwnie zarzuty apelacji oskarżonych niezasadne.

6. Ustalenia Sadu I instancji odnośnie udziału oskarżonych w przestępczej działalności są prawidłowe. Korekty wymagały tylko okresy w jakich oskarżeni podrabiali faktury opisujące niezrealizowane zdarzenia gospodarcze i posługiwali się nimi by uszczuplić należności publicznoprawne w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych i podatku od towarów i usług oraz rozmiary tych uszczuplonych należności.

Obrońca oskarżonego S. K. (1) podważa ustalenia faktyczne, które stały się podstawą przypisania udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz we współsprawstwie - oszustwa podatkowego w zbiegu idealnym z fałszowaniem dokumentów i posługiwaniem się nimi. Sąd Okręgowy wskazuje (uzasadnienie str. 40 - 41, 42), że czyniąc takie ustalenia oparł się na wyjaśnieniach T. S. (1) mówiącego (k.3678, 3679, 5182, 5184), że we wszystkich przestępczych działaniach uczestniczył S. K. (1) jako współnik : w drukowaniu i podpisywaniu faktur z firm (...), odbieraniu i przekazywaniu pieniędzy przelewanych przez spółkę (...) M. M. (1) jako zapłaty za fikcyjne faktury, był pełnomocnikiem do rachunku P.H.U. (...), w spotkaniach z M. M. (1), w przekazywaniu i ustalaniu cen za „puste” faktury, wręczał wynagrodzenie G. H. (1), P. K. (1), D. D. (3), W. Z. (1). Dowód ten, o czym była już mowa wyżej, korespondował po części z relacją G. H. (1) (k.710, 5242) i dokumentami bankowymi (k.989,1006). Skarżący nie wskazuje błędności rozumowania Sądu, czy pominięcia ujawnionych okoliczności.

Wbrew zarzutowi obrońcy oskarżonego W. Z. (1) Sąd I instancji nie pominął wyjaśnień tego oskarżonego (uzasadnienie str.43-44) lecz uznał je za niewiarygodne wskazując przekonujące powody takiej oceny. Jako takie wyjaśnienia powyższe nie mogły być podstawą ustaleń. Skarżący nie przytacza jakich jeszcze korzystnych dla oskarżonego nie uwzględnił Sąd Okręgowy.

Błędne jest twierdzenie obrończyni G. H. (1), że Sąd I instancji ustalił sprawstwo i winę tego oskarżonego tylko na podstawie wyjaśnień T. S. (1). Skarżąca wydaje się pomijać, że niektóre okoliczności G. H. (1) przyznał o czym pisze Sąd na str. 43 uzasadnienia a relacje T. S. (1) po części potwierdza P. K. (1) i dokumenty bankowe o czym była mowa wyżej (pkt 5 niniejszego uzasadnienia). Wbrew stanowisku tej apelującej wyłaniająca się z tych dowodów rola G. H. (1) nie ograniczała się do udostępnienia dokumentów, pieczęci i danych do konta firmy ale polegała na dostarczaniu fikcyjnych faktur T. S. (1) i S. K. (1), organizowaniu firm gotowych je sporządzać, podejmowaniu niekiedy pieniędzy przelewanych przez spółkę (...), przekazywaniu wynagrodzenia właścicielom podmiotów od których pochodziły „puste” faktury.

Sąd Okręgowy istotnie opisuje zdarzenia sprzed okresu objętego aktem oskarżenia a dotyczące nawiązania współpracy w zakresie sporządzania „pustych” faktur najpierw między M. M. (1) i T. S. (1) a potem m.in. także z G. H. (1). Czytno pisemne motywy czytelniejszymi, bardziej zrozumiałymi, wskazuje na okoliczności zawiązania przestępczego porozumienia i jego ciągłość z której skarga zasadnicza prokuratora wyekstrahowała pewien fragment. Nie wynika jednak z takiego skonstruowania uzasadnienia, że Sąd na podstawie zdarzeń z 2002 r. ustalił przebieg tych z okresu wyznaczonego ramami aktu oskarżenia. Sąd wyraźnie w tej mierze odwołuje się do wyjaśnień T. S. (1), P. K. (1), po części G. H. (1) i dokumentów bankowych, protokołów kontroli, opinii pismoznawczej, fikcyjnych faktur dotyczących czasu objętego aktem oskarżenia.

Okoliczność, że żadnej z „pustych” faktur nie podpisał wystawca wynikająca z cyt. opinii pismoznawczej została przez Sąd I instancji uwzględniona. Sąd ten nie ustalił, by którąkolwiek z kwestionowanych faktur podpisał G. H. (1), odniósł się także (uzasadnienie str. 44) do wpływu tej opinii na możliwość ustalenia udziału i roli oskarżonych, w tym i G. H. (1), w przestępczej działalności. Skarżąca poza wyrażeniem stanowiska, że dowód o którym mowa nie został dostatecznie rozważony rezygnuje z wskazania przesłanek takiej swojej oceny.

Nie budzi wątpliwości, że Sąd I instancji nie uznał, że oskarżony G. H. (1) w okresie przestępczej działalności miał kontakt z M. M. (1), czy osobiście przekazywał mu fikcyjne faktury. Rzeczywiście na str. 3 uzasadnienia znalazło się być może niejednoznaczne stwierdzenie, że „po utworzeniu spółki (...) (...) G. H. dostarczał M. M. faktury VAT dotyczące nieistniejących zdarzeń gospodarczych”. Trudno przeczyć, że faktury firmy (...) opisujące usługi dla spółki (...), które w rzeczywistości nie były wykonane były przeznaczone dla M. M. (1) tyle, że G. H. (1) nie przekazywał faktur osobiście M. M. (1) ale poprzez T. S. (1) i S. K. (1), o czym Sąd pisze w następnym zdaniu i na str. 4 uzasadnienia. Sprzeczność o której pisze obrońcy jest w istocie pozorna. Rozstrzygając wątpliwości na korzyść oskarżonego Sąd I instancji przyjął, że G. H. (1) osiągnął z przestępczej działalności 700 zł (uzasadnienie str. 5, 52). W tej sytuacji trudno spekulować, czy suma ta była wystarczająca dla oskarżonego i uzasadniała popełnianie przestępstw, czy w rzeczywistości tylko taką kwotę otrzymał, czy zawiązując współpracę liczył na wyższy „zarobek” bo przecież takie zapewnienia uzyskał (k. 3657, 3763, 4333).

Sąd Okręgowy nie pominął, że przedsiębiorstwo (...) zostało zarejestrowane w październiku 2002 r. (k.218, uzasadnienie str. 2) i posiadało rachunek bankowy w (...) S.A. (k.986-987) od 5 sierpnia 2005 r. (str. 4 uzasadnienia). Nie wynika stąd jednak, że dopiero od tej daty rozpoczęła się przestępcza działalność oskarżonego G. H. (1) ani że w/w firma powstała na potrzeby zorganizowanej grupy przestępczej, skoro ta rozpoczęła działalność w październiku 2003 r. Należy wskazać, że jak podaje T. S. (1) (k.3662) płatności za fikcyjne faktury początkowo dokumentowane były kwitami kasowymi, dopiero potem M. M. (1) powiedział, że muszą założyć konto bankowe dla firmy (...) na które będzie przelewał pieniądze tytułem zapłaty za „puste” faktury. Najpierw było to konto w banku (...) a po krótkim czasie w (...) S.A., gdzie rachunek miała spółka (...).

Jak była już o tym mowa wyżej (pkt 5) Sąd Okręgowy oceniając zeznania świadków reprezentujących podmioty, które zlecały spółce (...) wykonanie usług i wskazujących, że zostały zrealizowane uznał te relacje za wiarygodne (uzasadnienie str. 46-47). O takiej sytuacji mówią: A. J. (1) (k. 6922, 2521-2523), J. M. (k. 6922v, 2488-2490, 2491-2492), T. J. (k.6960, 2698-2699), P. W. ((...), (...)- (...), (...)-87), G. M. (k. 6961v-6962, 3355), T. Ż. (k.6962, 3369-3370), A. J. (2) (k.6960v - 6961, 3373-3374), M. J. (3) ((...), (...)), B. P. (k.6962v-6963, 3366), D. S. (k.6963v, 2498), M. C. (k.6963v-6964, 2542-2545, 2570-2577, 3985-3988, 4069-72), I. M. (k.6964, 2563), C. G. (k.7065v, 3377, 3379), E. B. (k. 7065v-7066, 3382-3384), P. S. (k.7066, 3438-3439), Z. M. (k.7066v, k.3536 (...), R. R. (k.7066v-7067, 3567-3568), A. B. (1) (k.7067v, 3560), A. V. (k.7068, 4001-4002), K. B. (k.7068v-7069, 4186), D. Z. (k.7125, 2525-2526, 3949-3950), T. T. (k.7335v, 4487-4489), M. M. (4) (k.7336, 4551-4552), B. C. (k.7336, 3884). Tyle, że świadkowie ci nie potwierdzają, że usługi lub towary o których mowa w fakturach wystawionych przez spółkę (...) zostały wykonane lub dostarczone przez firmy (...), W. Z. (1), P. K. (1), czy D. D. (3). Nie zeznają o tym także B. S. (k. 7067v-68, 3821-3824, 3984) i D. M. (k. 7124, 4497) przywołani w apelacji. Nie chodzi więc o to, że zdarzenia o których mowa w fakturach wystawionych przez firmę (...) dla jej kontrahentów nie miały miejsca, ale o to, że nie miały miejsca sprzedaże towarów i usług wymienione w fakturach pochodzących z przedsiębiorstw

(...), (...), G. i B. dla spółki (...). Te ostatnie bowiem zostały ujęte w ewidencji spółki zarządzanej przez M. M. (1), a następnie w deklaracjach podatkowych w zakresie podatku od towarów i usług i dochodowym od osób prawnych choć brak było ku temu podstaw. Wymienione wyżej podmioty, co już wyżej zaznaczono, nie dysponowały koniecznym zapleczem, ani osobami posiadającymi wiedzę i umiejętności umożliwiające wykonanie prac opisanych w fakturach, brak też było obowiązkowych dokumentów dotyczących np. wykonania robót budowlanych. Oskarżony mógł zatem innym podmiotom zlecać wykonanie usług, dostarczenie towarów, które zamówili u niego kontrahenci tyle, że z wymienionych powodów tymi podwykonawcami nie mogły być przedsiębiorstwa pozostałych oskarżonych. Nie może zatem zaskakiwać, że zbieżnie i konsekwentnie współoskarżeni temu przeczą. M. M. (1) oczekiwał, jak podaje T. S. (1), że osoby kierujące firmami od których pochodziły „puste” faktury będą sporządzać deklaracje VAT – 7 tyle, że współoskarżeni tego w zasadzie tego nie czynili, co jak wynika z okoliczności sprawy nie było powodem ujawnienia przestępczego procederu.

Kierunek zaskarżenia wymuszający całościową kontrolę zaskarżonego wyroku prowadził do stwierdzenia, że wadliwie ustalony został czas popełnienia czynów przypisanych oskarżonym w punkcie II, IV, VI, XI, XII części rozstrzygającej. Skoro czyny te (poza wymienionym w pkt XI) polegały na sporządzaniu faktur dotyczących nie zaistniałych zdarzeń gospodarczych, podrabianiu podpisów wystawców, ujęciu takich dokumentów w ewidencji spółki (...) utworzonej w kwietniu 2004 r., uwzględnieniu ich w deklaracjach podatkowych w zakresie podatku od towarów i usług i podatku dochodowego od osób prawnych a w konsekwencji uszczupleniu tych należności publicznoprawnych to jest jasne, że czasem popełnienia tak określonych czynów będzie okres od sporządzenia chronologicznie pierwszej sfałszowanej faktury, do sporządzenia ostatniej lub złożenia chronologicznie ostatniej deklaracji podatkowej uwzględniającej te „puste” faktury. Z całą pewnością okres ten nie może obejmować czasu przed powstaniem spółki (...) dla której faktury były przeznaczone.

W rezultacie w odniesieniu do oskarżonych M. M. (1) (pkt VI części rozstrzygającej), T. S. (1) (pkt IV części rozstrzygającej) i S. K. (1) (pkt II części rozstrzygającej) pierwsze takie faktury ((...) i (...) z firmy (...)) noszą datę 27 kwietnia 2004 r. Zatem za okres popełnienia czynu należało przyjąć czas od dnia 27 kwietnia 2004 r. (a nie od października 2003 r. jak to ujęto w wyroku) do dnia 30 grudnia 2005 r. (zgodnie z ustaleniami zaskarżonego wyroku) bo wtedy wymienieni oskarżeni podejmowali działania ujęte w opisie omawianego czynu przypisanego.

Tak wyznaczony czas popełnienia czynu (w szczególności data końcowa) implikował konieczność modyfikacji wielkości należności publicznoprawnych narażonych na uszczuplenie. Skutek ten następuje bowiem (art. 56 § 1 k.k.s.) z chwilą złożenia przez sprawcę organowi podatkowemu deklaracji, oświadczenia w których podaje nieprawdę (zataja prawdę). Samo sporządzenie, czy ujęcie w księgach fikcyjnej faktury nie naraża na uszczuplenie podatku skoro podatnik może w procesie samoobliczenia podatku podać prawdziwe dane, nie musi uwzględnić takiej nierzetelnej faktury w późniejszej deklaracji (zeznaniu). Kwota podatku zamieszczona w pustej fakturze nie powoduje sama w sobie uszczuplenia należności publicznoprawnej, uszczuplenie może spowodować posłużenie się fakturą opisującą nieistniejące zdarzenie gospodarcze przed organem skarbowym. „Pojęcie nienależnego zwrotu obejmuje nie tylko uzyskanie bez dostatecznej podstawy zwrotu kwot podatku uiszczanych w poprzednich okresach rozliczeniowych, lecz także uzyskanie bez dostatecznej podstawy zwrotu kwot, które wcześniej nie zostały w ogóle uiszczone. Zarówno bowiem w sytuacji gdy sprawca wprowadza w błąd właściwy organ co do podstaw zwrotu, poprzez wskazanie ich w sposób niewłaściwy stanowiący podstawę do zwrotu w większej wysokości niż wynika to z rzeczywistych zdarzeń gospodarczych jak i w wypadku gdy wprowadzenie w błąd polega na wskazaniu podstawy do zwrotu przy niewystąpieniu w ogóle zdarzeń uzasadniających o jego wystąpieniu, zwrot ma charakter nienależny” (P. Kardas „O wzajemnych relacjach (...)” Prok. i Pr. 2008 r. z. 12 str. 15 – 16) podobnie A. Bartosiewicz, R. Kubacki Kodeks Karny Skarbowy. Przepisy i wykroczenia podatkowe oraz dewizowe, Warszawa 2005, str. 473).

Stosownie do ówczesnego brzmienia art. 27 ust. 1. Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654) podatnicy byli obowiązani składać urzędowo skarbowemu zeznaniu o wysokości dochodu (straty) osiągniętego w roku podatkowym - do końca trzeciego miesiąca roku następnego. Tak więc zeznaniu o wysokości dochodu (straty) za rok 2004 do końca marca 2005 r., a za 2005 r. do końca marca 2006 r. W konsekwencji w okresie objętym opisem czynu przypisanego (kwiecień 2004 r. – 30 grudnia

2005 r.) spółka (...) złożyła zeznanie w podatku dochodowym od osób prawnych tylko za 2004 r. W tym zeznaniu podała nieprawdę o wysokości kosztów powiększając je o te wynikające z „pustych” faktur z 2004 r. Uwzględnienie pozostałych fikcyjnych faktur sporządzonych w 2005 r. w zeznaniu o wysokości dochodu (straty) w 2005 r. nastąpiło już w 2006 r. to jest poza okresem wyznaczonym opisem czynu przypisanego. Zważywszy na zaskarżenie wyroku tylko na korzyść oskarżonych wykluczone jest (art. 434 § 1 k.p.k., art. 443 k.p.k.) czynienie ustaleń niekorzystnych dla oskarżonych, w tym także w zakresie czasu popełnienia czynu. Dlatego konieczne było ograniczenie narażonego na uszczuplenie podatku dochodowego od osób prawnych do 656414 zł.

Zgodnie z art. 99 ust. 1. Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. , Nr 54, poz. 535 z późn.zm.) podatnicy, o których mowa w art. 15, są obowiązani składać w urzędzie skarbowym deklaracje podatkowe za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu. Zatem uwzględniając wskazany wyżej czas popełnienia czynu ustalony w zaskarżonym wyroku możliwe było ustalenie skutku w postaci narażenia na uszczuplenie podatku od towarów i usług za okresy od kwietnia do grudnia 2004 r. i od stycznia do listopada 2005 r. Spółka (...) powstała w kwietniu 2004 r. i z tego miesiąca pochodzą pierwsze fikcyjne faktury, a deklaracja VAT – 7 za grudzień 2005 r. złożona została już w styczniu 2006 r. więc poza ramami czynu przypisanego. W tym okresie narażony na uszczuplenie podatek od towarów i usług zamykał się kwotą 2721790 zł.

Powyższe ustalenia implikowały konieczność obniżenia wielkości środka karnego ściągnięcia równowartości osiągniętej korzyści majątkowej (punkt XVIII części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku).

Jeśli chodzi o W. Z. (1), to trzeba zauważyć, że Sąd Okręgowy trafnie przyjął początek przestępczego zaangażowania tego oskarżonego na październik 2004 r., kiedy została sporządzona pierwsza faktura na jego firmę. Inaczej trzeba ocenić ustalenie dotyczące zakończenia tej działalności w dniu 30 grudnia 2005 r. w sytuacji gdy ostatnia faktura firmy (...) dla (...) nosiła datę 31 stycznia 2005 r. i brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na udział oskarżonego w zorganizowanej grupie przestępczej wraz z T. S. (1), M. M. (1), czy S. K. (1) po tej dacie, lub na zaangażowanie w wytwarzanie fałszywych faktur celem ich użycia w rozliczeniach podatkowych. Z tych powodów należało przyjąć, że oskarżony ten dopuścił się zarzucanych czynów w okresie od października 2004 r. do 31 stycznia 2005 r.

W pozostałym zakresie ustalenia Sądu I instancji są prawidłowe a odmienne twierdzenia obrońców oskarżonych niezasadne.

7. Zachowania przypisane oskarżonym S. K. (1) w pkt. II części dyspozytywnej, T. S. (1) w pkt. IV części dyspozytywnej, M. M. (1) w pkt. VI części dyspozytywnej, G. H. (1) w pkt. VIII części dyspozytywnej, P. K. (1) (art. 435 k.p.k.) w pkt. X części dyspozytywnej, W. Z. (1) w pkt. XII części dyspozytywnej polegały na sporządzeniu faktur nierzetelnych, bo opisujących niezrealizowane zdarzenia gospodarcze, pochodzących od wyszukanych w tym celu firm (...), podrobieniu na fakturach podpisów wystawców przez T. S. (1) i nieznaną osobę, posłużeniu się nimi przed urzędem skarbowym dla wprowadzenia go w błąd i wykorzystaniu regulacji dotyczących zwrotu podatku naliczonego lub różnicy między podatkiem naliczonym a należnym oraz obliczania dochodu, dla uzyskania nienależnego zwrotu (obniżenia) VAT i zaniżenia podatku dochodowego od osób prawnych. Tak opisany czyn stanowi pozostające w zbiegu idealnym (por. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2013 r., I KZP 19/12, OSNKW 2013r., z.2 poz. 14, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2013 r., II KK 295/13. LEX nr 1391781) przestępstwo skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s.

Odpowiedzialności z art. 62 § 2 k.k.s. podlega ten, kto fakturę lub rachunek, określone w § 1, wystawia w sposób nierzetelny albo takim (to jest wystawionym nierzetelnie) dokumentem posługuje się. Faktura wystawiona w sposób nierzetelny to taka, którą wystawca sporządza niezgodnie z rzeczywistością (arg. z art. 53 § 22 kks), a więc opisuje niezrealizowane zdarzenie gospodarcze, lub nie oddaje realnego przebiegu zaszczości gospodarczej. Faktura nie pochodząca od osoby uwidocznionej w niej jako wystawca, zawierająca inną niż pierwotna treść, lecz podrobiona, przerobiona, nie jest dokumentem wystawionym o jakim mowa w art. 62 § 2 k.k.s., lecz zawierającym fałsz materialny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2012 r., IV KK 20/12, LEX nr 1163351). Dalszą

rzeczą jest, że „kwalifikacja z art. 62 § 2 k.k.s. penalizującego posługiwanie się fakturą (rachunkiem) wystawioną w sposób nierzetelny wchodzi w rachubę jedynie wówczas, gdy czyn ten nie wyczerpuje znamion innego deliktu karnoskarbowego. Posługuje się wszak nierzetelną fakturą (rachunkiem) ten, kto dokonuje rozliczenia w deklaracji podatkowej na podstawie takiej faktury. Zachowanie takie przyjmuje najczęściej kwalifikację z art. 56 § 1-3 lub art. 76 § 1-3 k.k.s. (w grę wchodzi także art. 76a § 1-3 k.k.s.). Zbieg przepisów art. 62 § 2 k.k.s. z tymi przepisami ma charakter rzeczywisty (stosunek krzyżowania), jest on wszakże zbiegiem pomijalnym na podstawie reguły konsumpcji (przepis typizujący spowodowanie uszczerbku finansowego albo jego niebezpieczeństwo ma w kalkulowaną czynność posłużenia się nierzetelną fakturą)” (P. Kardas, G. Łabuda, T. Raznowski, „K.K.S. Komentarz”, WKP, 2012 r., teza 24 do art. 62 § 2 k.k.s.).

Występek z art. 271 § 3 k.k. ma charakter przestępstwa indywidualnego. Może je popełnić tylko funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu. Podmioty zarejestrowane do podatku od towarów i usług mogą ponosić odpowiedzialność na podstawie tego przepisu gdy wystawiają faktury VAT poświadczające nieprawdę. Tyle, że żadnej z kwestionowanych „pustych” faktur nie sporządziły osoby uprawnione do działania w imieniu firm (...), (...), G. i B. figurujących jako wystawcy dokumentów, lecz podpisy tych osób zostały podrobione. Faktury o których mowa nie były dokumentami wystawionymi poświadczającymi nieprawdę (choć zawierały nieprawdziwą treść), lecz podrobionymi, stąd zachowanie polegające na ich sporządzeniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nie realizowało znamion art. 271 § 3 k.k., a posłużenie się takimi sfalszowanymi fakturami znamion art. 273 k.k., a jedynie art. 270 § 1 k.k.

Obrończyni oskarżonego G. H. (1) podważa przyjęcie przez Sąd Okręgowy formy zjawiskowej współsprawstwa zamiast pomocnictwa w odniesieniu do czynu przypisanego w punkcie VIII części rozstrzygającej podnosząc, że oskarżony tylko udzielił pełnomocnictwa do rachunku bankowego swej firmy (...) i przyjął za to 700 zł nie mając świadomości wspólnego wykonywania czynu zabronionego i nie realizując wynikającej z porozumienia części znamion tego czynu. Skarżąca pomija, że Sąd Okręgowy, o czym była mowa wyżej (punkt 5), trafnie uznał za niewiarygodne eksponowane w apelacji stanowisko oskarżonego próbującego ograniczyć swą rolę do wymienionych czynności.

T. S. (1) wyraźnie przecież mówi (k.3656 - 3657), że już na początku poinformował G. H. (1) o celu i zasadach współpracy : G. H. (1) miał dostarczać zgodnie z listą przekazaną przez M. M. (1) jego firmie faktury VAT za prace, które wykonał ktoś inny i w zamian mieli otrzymywać wynagrodzenie stanowiące odsetek od wartości netto tych faktur a G. H. (1) na to przystał i tak robił. Inna rzecz , że czasami przekazane faktury były wadliwe i T. S. (1) ze S. K. (1) musiał je sporządzać na nowo. G. H. (1) wiedział zatem do czego będą użyte faktury, które dostarczał, tym bardziej, że sam miał je rozliczać w urzędzie skarbowym. Przyznaje powyższe okoliczności po części ten oskarżony skoro mówi, że w pewnym momencie zorientował się (k.707, 711), że chodzi o wystawianie fikcyjnych faktur i że podejmował pieniądze wpływające na konto jego firmy i przekazywał je T. S. (1) (k.5242). P. K. (1) wyjaśnia (k.683, 9687), że to G. H. (1) poznał go z T. S. (1) i ci oskarżeni razem przedstawili mu ofertę współpracy i jej cel.

Współsprawstwo to „ oparte na porozumieniu wspólne wykonanie czynu zabronionego, które charakteryzuje się po stronie każdego ze współników (partnerów) odgrywaniem istotnej roli w procesie realizacji ustawowych znamion czynu zabronionego.” (A. Wąsek „Formy popełnienia przestępstwa w Kodeksie Karnym z 1997 r.”, seria Nowa kodyfikacja karna, Warszawa 1998 r., str. 92). Nie jest jednak niezbędne by uczestnicy takiego porozumienia byli wobec siebie równorzędni (tamże str. 95), czy równorzędny był ich wkład we wspólną akcję przestępczą.

Podobnie o tej formie przestępczego współdziałania wypowiada się Sąd Najwyższy : „Istotą współsprawstwa (...) jest oparte na porozumieniu współdziałanie dwóch lub więcej osób z których każda obejmuje swoim zamiarem realizację całości znamion określonego czynu przestępczego. To porozumienie się jest tym szczególnym elementem podmiotowym który zespalając zachowania się poszczególnych osób, pozwala przypisać każdej z nich i tę akcję sprawczą która przedsięwzięła inna osoba współdziałająca w popełnieniu przestępstwa” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 1971 r., Rw 1202/71, OSNKW 1972 r. 23, poz. 54).

Opisane wyżej kontakty jednoznacznie prezentują proces zawierania porozumienia przez T. S. (1), M. M. (1) (poprzez T. S. (1)) i P. K. (1), treść porozumienia oraz świadomość i wolę wykonania. Treścią porozumienia było wspólne wykonanie czynu zabronionego uszczuplenia należności w zakresie VAT i podatku dochodowego poprzez wprowadzenie w błąd urzędu skarbowego przy użyciu wytworzonych faktur nie oddających prawdziwych zaszczości gospodarczych w ramach ustalonego podziału zadań. Oskarżony G. H. (1) miał organizować dostarczanie „pustych” faktur, w tym także wyszukiwać osoby (P. K., W. Z.) przystające na sporządzanie takich faktur na ich firmy, podejmować pieniądze wpływające jako zapłata za nie, T. S. (1) i S. K. (1) przekazywać zestawienia faktur, odbierać fikcyjne faktury i pieniądze, przekazywać zapłatę G. H. (1) i P. K. (1), w razie potrzeby sporządzać „puste” faktury, a M. M. (1) rozliczać VAT i podatek dochodowy z wykorzystaniem fikcyjnych faktur i przekazywać wynagrodzenie za dostarczone faktury. Świadomość i wola realizacji porozumienia – podjęcia wspólnego zachowania realizującego znamiona czynu zabronionego wynika z wykonania jego treści przez G. H. (1).

Wspólne wykonanie czynu zabronionego jest przedmiotowym elementem charakteryzującym istotę współsprawstwa.

Doktryna wypracowała cztery zasadnicze koncepcje współsprawstwa. Mogą być one źródłem kryteriów pozwalających odróżnić współsprawstwo od pomocnictwa, co jest przedmiotem zarzutu apelacji obrońcy oskarżonego G. H. (1).

Według teorii formalno-objektywnej współsprawcą będzie ten kto wypełnia przynajmniej część znamion czynnościowych, przy czym w ramach porozumienia pozostałe realizuje inna osoba (osoby) i ich zachowania się uzupełniają. Teorie subiektywne za sprawcę uznają takiego współdziałającego, który czyni to z wolą realizacji znamion czynu zabronionego jako własnego lub takiego w którym interesie wykonany jest czyn zabroniony. Już tutaj można wskazać, że ujęcia subiektywne prowadzą do trudnych do akceptacji rezultatów (por. A. Wąsek „Formy popełnienia przestępstwa ....” str. 111) i są sprzeczne z art. 18 § 1 k.k..

Koncepcje mieszane łączą ujęcie formalno-objektywne z subiektywnym zalecając najpierw ocenę, czy podmiot z innymi wykonuje czynność czasownikową a w wypadku negatywnej odpowiedzi sprawdzenie zamiaru współdziałającego. Natomiast teorie materialno-objektywne za współsprawcę uznają tego kto w porozumieniu z inną osobą realizuje znamiona typu czynu zabronionego, a także tego czyj uzgodniony wkład w realizację wspólnego przestępczego przedsięwzięcia jest istotny, choć nie stanowi realizacji żadnego znamienia wykonywanego czynu zabronionego (por. A. Wąsek *Formy popełnienia przestępstwa w Kodeksie karnym z 1997 r. seria Nowa Kodyfikacja karna Warszawa 1998 r. str. 109-116, Kodeks karny część ogólna Komentarz t. I pod red. M. Królikowskiego i R. Zawłockiego, CH Beck 2011 nb 18-22).*

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zdecydowanie przeważa nawiązywanie do koncepcji materialno-objektywnych. Najwyższa instancja sądowa skazuje więc, że współsprawstwo zachodzić będzie nie tylko wtedy gdy każdy ze współdziałających zrealizuje część znamion typu czynu zabronionego, ale i wtedy gdy współdziałający nie zrealizuje żadnego znamienia, lecz podjęte przez niego czynności są istotnym wkładem we wspólne przedsięwzięcie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2006 r. V KK 391/05, OSNwSK 2006 r. z. 1, poz. 1289, postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lutego 2007 r., V KK 183/06, KZS 2007 r. z. 6, poz. 3 postanowienie Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2006 r., II KK 208/06, Prok. i Pr. 2007 r. z. 7 - 8, poz. 9 postanowienie Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2012 r., III KK 82/12, LEX nr 1162705, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2015 r., III KK 159/15, Prok. i Pr. 2016 r., z. 2, poz. 1). Sąd Najwyższy wskazuje także na element subiektywnego współdziałania z wolą sprawcą (cum animo auctoris) obok materialno-objektywnego, co charakteryzuje teorie mieszane (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 1 marca 2005 r., III KK 208/04, OSNKW 2005, z. 7-8, poz. 62, postanowienie Sądu Najwyższego z 1 marca 2005 r., III KK 249/04 OSNKW 2005 r. z.7-8, poz. 63). W wyroku z 29 czerwca 2006 r. (V KK 391/05, OSNwSK 2006 r. z. 1, poz. 1289) Sąd Najwyższy podniósł, że dla przyjęcia współsprawstwa nie jest konieczne by każda z osób współdziałających realizowała całość lub część znamion czynu zabronionego. Wystarczy by w ramach uzgodnionego podziału ról ułatwiała realizację wspólnie zamierzonego celu. Decydujące jest to, czy współdziałający dążyli to tego samego celu wspólnymi siłami (communio auxilio) w ramach wspólnego porozumienia (communio consilio).

W realiach sprawy oskarżony G. H. (1) dostarczał faktury opisujące nie zaistniałe zdarzenia gospodarcze z podrobionymi podpisami wystawców, które następnie były wykorzystywane przez M. M. (1) przy rozliczaniu podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku od towarów i usług, a także udostępnił rachunek swojej firmy do wpłat pieniędzy fingujących zapłatę za fikcyjne faktury, wypłacał tak przelane pieniądze i przekazywał celem zwrócenia M. M. (1). Tak więc co prawda G. H. (1) sam nie składał nieprawdziwych deklaracji podatkowych i nie posługiwał się przed urzędem skarbowym podrobionymi „pustymi” fakturami, ponieważ robił to M. M. (1) zarządzający spółką (...). Natomiast jego działania służyły wprowadzeniu w błąd organu podatkowego co do okoliczności mających znaczenie dla wymiaru zobowiązania podatkowego tworząc pozory zaistnienia rzeczywistych transakcji i warunkując podanie nieprawdy w deklaracjach podatkowych przez M. M. (1) a przez to narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnych. Podanie nieprawdy w deklaracjach podatkowych i wywołanie skutku z art. 56 § 1 k.k.s. zawiera w sobie posłużenie się nieoddającymi rzeczywistości fakturami. Działania G. H. (1) nie tylko więc stanowiły istotny wkład w akcję przestępczą bez którego niemożliwe było jej zrealizowanie w przyjętym przez sprawców kształcie, ale wprost były koniecznym dopełnieniem czynności podejmowanych przez M. M. (1).

Tak więc zarówno w ujęciu materialno – obiektywnym, formalno – obiektywnym i mieszanym nie budzi wątpliwości, że oskarżony G. H. (1) był współsprawcą omawianego czynu, a nie pomocnikiem.

Nie ma natomiast znaczenia dla wypełnienia znamion współsprawstwa zakres w jakim współdziałający partycypował w czerpaniu korzyści z popełnianego czynu zabronionego.

Przepis art. 37 § 1 k.k.s. wymienia podstawy obligatoryjnego (w brzmieniu art. 37 k.k.s. od dnia 17 grudnia 2005 r.) nadzwyczajnego obostrzenia kary, a nie znamiona przestępstw skarbowych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 lutego 2001 r., II AKA 11/01, Prok.i Pr. 2002r., z. 4, poz.34). Dlatego Sąd Apelacyjny podzielając względ na unikanie mnożenia bytów ponad potrzebę uznał za zbędne przywoływanie tego przepisu w podstawie skazania za przypisane przestępstwa skarbowe a tylko w podstawie wymiary kary.

Obrońcy oskarżonego G. H. (1) zasadnie podnosi naruszenie art. 65 § 1 k.k., co dotyczy także pozostałych oskarżonych.

Przepis art. 20 § 2 kks nakazujący odpowiednie stosowanie niektórych przepisów części ogólnej Kodeksu karnego do przestępstw skarbowych nie wymienia art. 65 § 1 k.k., toteż jego przywołanie w podstawie skazania oskarżonych za przestępstwa skarbowe przypisane w punktach II, IV, VI, VIII, X i XII części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku nie było możliwe.

Stałym źródłem dochodu dla oskarżonych było „wytwarzanie” podrobionych, fikcyjnych faktur i używanie ich na potrzeby rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych oraz VAT, a nie udział w zorganizowanej grupie przestępczej. Za to otrzymywali wynagrodzenie T. S. (1), S. K. (1), W. Z. (1), P. K. (1), G. H. (1) a M. M. (1) korzyści majątkowe z uszczuplenia należności publicznoprawnych. Tak o tym wyjaśniają T. S. (1) i P. K. (1). Tak to też ustala Sąd I instancji. Stąd brak było podstaw do zakwalifikowania czynów z art. 258 § 1 k.k. także w zw. z art. 65 § 1 k.k. (punkt I, III, V, VII, IX, XI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku).

Analiza nowelizacji Kodeksu karnego skarbowego czasu popełnienia przestępstw skarbowych przez oskarżonych G. H. (1) (od października 2003 r. do 30 listopada 2005 r.), P. K. (1) (od października 2003 r. do 31 października 2005r. - data ostatniej wystawionej faktury), W. Z. (1) (od dnia 6 października 2004 r. do dnia 31 stycznia 2005 r.) do daty orzekania prowadzi do wniosku, że względniejsze dla oskarżonych (art. 2 § 2 k.k.s.) jest brzmienie ustawy przed dniem 17 grudnia 2005 r. ze względu na niższą górną granicę ustawowego zagrożenia oszustwa podatkowego karą pozbawienia wolności do 2 lat, gdy od tego dnia wynosiła ona 5 lat (art. 27 kks w brzmieniu od dnia 17.12.2005 r.) oraz fakultatywność nadzwyczajnego obostrzenia kary (art. 37 § 1 kks, art. 38 § 2 pkt. 1 kks).

Uwzględniając więc kwalifikację prawną czynów które rzeczywiście popełnili ci oskarżeni (art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 16 grudnia 2005 r., W. Z. (1) - z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2

k.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 16 grudnia 2005 r.) stosownie do art. 44 § 1 pkt 1 k.k.s., art. 44 § 3 k.k.s., art. 44 § 5 k.k.s. przedawnienie karalności wynosi 10 lat liczonych od końca roku w którym upłynął termin płatności należności skoro zachowania przypisane oskarżonym o których tu mowa polegały na uszczupleniu lub narażaniu na uszczuplenie należności publicznoprawnych.

Mając na uwadze czas popełnienia tych przestępstw skarbowych przedawnienie karalności nastąpiło z dniem 1 stycznia 2016 r. w stosunku do czynów opisanych : w punkcie VIII części rozstrzygającej odnośnie oskarżonego G. H. (1), w punkcie X części rozstrzygającej odnośnie oskarżonego P. K. (1), w punkcie XII części rozstrzygającej odnośnie oskarżonego W. Z. (1). Dlatego na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. należało umarzyć postępowanie w tej części.

8. Zasadne były zarzuty apelacji obrońców oskarżonych T. S. (1) i G. H. (1) kwestionujące wymiar kary z powodu rażąco niewspółmiernej surowości. Tę samą okoliczność należało uwzględnić co do oskarżonych S. K. (1), M. M. (1) i W. Z. (1), którzy zaskarżyli wyrok w całości a także odnośnie oskarżonego P. K. (1), który nie wniósł apelacji (art. 435 k.p.k.).

W odniesieniu do wszystkich oskarżonych należało uwzględnić wpływ znacznego czasu (ponad 10 lat) od daty zdarzeń będących przedmiotem postępowania i przestrzeganie w tym czasie porządku prawnego. Na korzyść oskarżonych przemawiało także ustalenie w postępowaniu odwoławczym niższej wartości uszczuplonych należności publicznoprawnych i wyeliminowanie z podstaw skazania części przepisów ustaw karnych.

Trzeba także podzielić stanowisko obrońcy oskarżonego T. S. (1) o niewystarczającym uwzględnieniu przy wymiarze kary postawy tego oskarżonego w procesie polegającej na ujawnieniu szeregu istotnych okoliczności dotyczących przestępczej działalności jaką prowadził ze współoskarżonymi. Takie zachowanie musi znajdować wyraźne odbicie w orzeczonej karze dając jasny sygnał, że ujawnienie prawdziwych okoliczności czynu i osób współdziałających popłaca.

Obniżając kary pozbawienia wolności i grzywny za poszczególne przestępstwa i przestępstwa skarbowe nie pominięto ustalonych przez Sąd Okręgowy okoliczności obciążających i łagodzących.

Skoro ustalając stawkę dzienną grzywny, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe na chwilę orzekania (art. 23 § 3 k.k.s., art. 33 § 3 k.k.) to nie jest możliwe ustalenie w jednym wyroku w odniesieniu do tego samego oskarżonego różnych stawek dziennych grzywny za przypisane przestępstwa lub przestępstwa skarbowe. Dlatego przy uwzględnieniu kierunku zaskarżenia należało zrównać do niższej stawki dzienne grzywny ustalone w odniesieniu do oskarżonego T. S. (1).

Przekonujące jest natomiast stanowisko Sądu I instancji odnośnie wielkości orzeczonego wobec tego oskarżonego ściągnięcia równowartości osiągniętej korzyści majątkowej.

Trudno zgodzić się z obrończynią oskarżonego G. H. (5) o istnieniu podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Ustalonej przez Sąd I instancji i opisanej wyżej roli tego oskarżonego w przestępczym procederze w żadnym razie nie można uznać za podrzędną, a rozmiaru uszczuplonych z udziałem G. H. (1) należności publicznoprawnych za niewielki.

Rozciągnięty w czasie przestępczy proceder był dobrze zorganizowany, obliczony na kamuflowanie bezprawnych zachowań zaniżających wielkość zobowiązań podatkowych. Tryb życia wcześniej karanego oskarżonego także nie uzasadnia przekonania, że mimo warunkowego zawieszenia wykonania kary będzie przestrzegał porządku prawnego.

Stosownie do art. 8 § 2 i 3 k.k.s. należało rozstrzygnąć, że spośród kar orzeczonych wobec oskarżonych S. K. (1), T. S. (1) i M. M. (1) za idealnie zbiegające się przestępstwa skarbowe z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. i przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 8 § 1 k.k.s. wykonaniu podlegają kary surowsze.

Na podstawie art. 85 k.k. art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd orzekł kary łączne wobec oskarżonych uwzględniając bliskość czasową przypisanych przestępstw godzących w różne dobra chronione, ustalone przez Sąd I

instancji właściwości i warunki osobiste oskarżonych i wynikające stąd względy indywidualnoprorewencyjne uznając, że orzeczone kary będą odpowiednim podsumowaniem przestępczej działalności podlegającej ocenie.

Rozstrzygając o warunkowym zawieszeniu wykonania kar pozbawienia wolności wobec oskarżonych, P. K. (1) i W. Z. (1) uwzględniono istnienie wobec tych oskarżonych pozytywnej prognozy kryminologicznej a wobec oskarżonego T. S. (1) warunków z art. 60 § 3 i 5 k.k. ustalonych przez Sąd Okręgowy.

9. Z tych wszystkich powodów orzeczono jak w wyroku.

O kosztach obrony z urzędu oskarżonych orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 prawa o adwokaturze. Nie ziściła się żadna z podstaw do zasądzenia na rzecz oskarżonego M. M. (1) zwrotu kosztów obrony z wyboru, czego domagał się w apelacji obrońca.

Oskarżeni nie mają dostatecznych środków by ponieść koszty sądowe postępowania odwoławczego bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny, dlatego zostali zwolnieni od ich uiszczenia (art. 624 § 1 k.p.k.).

SSA Wojciech Kociubiński SSA Cezariusz Baćkowski SSA Stanisław Rączkowski